

Wychodzi codziennie rano oprócz dni świątecznych

Adres Redakcji: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464. Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Redaktor przyjmuje od 12-14. Administracja otwarta od 10-4 po południu.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, WYPOWIEDZ I LITERACKIE

Wiosna... Kioszenia: Za wiersz pierwszy... Numer pojedynczy 5 kop.

Stały Teatr Polski... Sala Klubu „Ogniwo”... W niedzielę dnia 25-go listopada r. b. PO RAZ DRUGI

„Gra serc”... „Dobre skrojony frak”... Główny reżyser K. Tatarakiewicz.

Teatr Miejski... Dyrektora M. Topor - Bagrowsa... Dział 25-go listopada dwa przedstawienia.

Teatr „Solowcow”... Dyrektora M. Bagrowsa... Dział 25-go dwa przedstawienia.

Teatr „Solowcow”... 1-go i 2-go grudnia artystyczny teatrów Cesarskich... Henriette Rogers z jej trupą.

Sala Klubu „Ogniwo”... Staraniem Związku Równoprawności Kobiet Polskich odbędzie się w d. 30-go listopada „Odczyt Stanisławie Staszycu”.

Cyrk „Hippo-Palace”... W niedzielę dn. 25 listopada dwa przedstawienia.

Cyrk „Hippo-Palace”... W piątek dnia 30-go listopada tylko jeden koncert Nadziei Plewickiej.

SALA KLUBU ŚPIECZKOWO... w niedzielę dnia 2-go grudnia. KONCERT pianisty Józefa Hofmana.

TOWARZYSTWO HANDLU WIN... C. DEPRET W MOSKWIE... ZAGRANICZNE I ROSYJSKIE WINA.

Advertisement for wine featuring BARSAC 23, CHARLIS MOUTONNE 42, MOSELWEIN 65.

Advertisement for Fortepiany i pianina J. Blüthner w Lipsku.

OGIERY! K produktory nadszedł duży transport z węgierskiej rządowej stajni „Mezőhegyes”.

Advertisement for TREUGOLNIK shoes, featuring an image of a shoe and text: KALOSZE, TREUGOLNIK, Oddział T-wa „TREUGOLNIK”.

Advertisement for Dywanów (carpets) featuring an image of a woman and text: Pierwszy Specjalny Magazyn Dywanów.

Advertisement for SPORTING PALACE featuring an image of a couple and text: ROLLER - SKATING RINK.

Advertisement for Dywanów (carpets) featuring an image of a woman and text: Obicia meblowe, Firanki, Chodniki i sukna.

Advertisement for Rocznika „Ziemia” z 1910 r. featuring an image of a horse and text: Rocznika „Ziemia” z 1910 r.

Advertisement for Lecznica chirurgiczna i terapeutyczna featuring text: Lecznica chirurgiczna i terapeutyczna, Ambulatoryum tanie.

Advertisement for Drukarnia Polska featuring text: Drukarnia Polska, Telefon 16-72 w Kijowie.

Advertisement for Wokasium featuring text: 2-gi Związek Stożeczny „WOKASIU”.

Advertisement for MARS featuring text: Eleganckie wojskowe i cywilne ubrania.

Advertisement for H. J. JINDRIŠEK w Kijowie featuring text: H. J. JINDRIŠEK w Kijowie.

Advertisement for Zygmunt Gloger featuring text: Zygmunt Gloger, Wydanie drugie pomnożone z 40 rycinami.

Advertisement for GRIES OBOK BOZEN featuring text: GRIES OBOK BOZEN, Pierwszorzędne Klimatyzatory.

Advertisement for Pracownia dla badań chemicznych i bakteriologicznych featuring text: Pracownia dla badań chemicznych i bakteriologicznych.

Advertisement for AEG featuring text: AEG ŻARÓWKA EKONOMICZNA.

Advertisement for PAPIER FAYARD featuring text: PAPIER FAYARD, środek zewnętrzny.

Advertisement for DRZEWO OPAŁOWE featuring text: DRZEWO OPAŁOWE, Skład S. Piotrowskiego.

Advertisement for Rok Polski featuring text: Rok Polski w życiu, tradycji i pieśni.

Advertisement for Pensionsat Polski featuring text: Pensionsat Polski, Zofii Niewiadomskiej.

Advertisement for Dzieje Polski featuring text: Dzieje Polski, D-ra Feliksa Koniecznego.

Wśród szczęku oręza...

Wiedeń, 5 grudnia (22 listopada).

Może to już ostatnie dni, może już łada chwila zabłyśnie ogień dzieła. Różnica olivna już unoszą się w postaci czernostodniowego zawieszania broni. Ale my wcale nie możemy jeszcze dziś marzyć o pokoju, dopóki w naszym własnym kraju panuje szczęku oręza...

Nie można zaprzeczyć, że zawieszenie broni między Turcją a Związkiem bałkańskim przyczyni się ogromnie do uspokojenia w całej Europie i otrzeźwi mocarstwa, którym szybko zwycięstwa bałkańskie zawróciły w głowie.

Nikt bo naprawdę nie chce teraz wojny w Europie, nikt o drobne sprawy serbskie nie będzie wywołował nowej krwawej wojny, która całą Europę miała pogryźć w walkę. Ostatnia „dzika gwałotła” nazwał to organ angielskiego gabinetu i istotnie, jeżeli się bliżej przyjrzy pranie wojennej Wiednia i Buda-pestu to zaiste podziwiać należy tupet, z jakim o konieczności wojny między Austro-Węgrami a Serbią dzisiaj mówią. I my wierzyć mamy na słowo organom prasy wojennej i mamy się zapalać do wojny która nas absolutnie nie obchodzi o port na Adryatyku i jedną miasteczkę, której nikt z nas nie widział i nigdy widzieć nie potrzebuje? Czy może o Probańską mamy prowadzić wojnę i dawać się rujnować ekonomicznie, aby współplemięcy Probańscy na nas dalej robili najlepsze interesy? Ależ to także „dzika pretensja” wymagać od nas, abyśmy się do takiej wojny, w imię całkiem obcych interesów mieli zapalać. Musimy i nie więcej. I tylko tyle ile będziemy musieli wojną tą zajmować będziemy.

Wśród szczęku oręza tego oręza nie możemy odnaleźć dotychczas ani jednej sprawy, która by nas naprawdę na serio obchodziła.

Kraj już jest zrujnowany, chociaż Austrię wojny nie prowadziła. Spekulanci niemieccy, wiedeńscy i czescy, żydzi krajowego i cudzego chowu już nas dziś ograbiają, w imię jakichś nieokreślonych interesów ich szerszej ojczyzny a my dajemy się wśród szczęku oręza za skóry łupić i jeszcze robimy dobrą minę do całkiem brzydkiej i złej gry.

Nieopisany strach przejął całą Judeo-Magiarę i wczoraj Węgry wydały pierwszy objaw przerżenia przedwojennego w formie przedłożenia rządowego do seimu „o nadzwyczajnych pełnomocnictwach”. Nie jest to ułamek innej, jak tylko stanem wyjątkowym i samowładzaniem całej konstytucji, to co pan Lukacs każe sobie przed seim uchwalić, dlatego tylko, że Węgry stoją w przednieju wojny z Serbią. Istotnie miał jakiś opanował Węgry, jeżeli w takiej chwili z taką występującą pretensją. Nędy nie było na Węgrzech prawdziwej wolności, zawsze tam były rządy kłiki maźdarskiej która uciskała chorwatów, serbów, słowaków i rumunów i zaprzeczała im wszelkich praw narodowych, a po tej ustawie która rząd przeprowadza w uległym i oddanym sobie sejmie nie będzie już mowy o jakichkolwiek prawach na Węgrzech. Będzie panowała zupełna samowola. Rząd może zrobić wszystko co mu się podoba: może znieść wolność prasy nie maźdarskiej, wolność stowarzyszeń i związków, wolność koalicji robotników, prawa zasadnicze sądów przysięgłych, słowem wszystkie tak zwane konstytucyjne wolności zostały zawieszane. Jest to istny stan obłądzenia na Węgrzech.

A tymczasem nie ustaje szowinizm militarny, pracy do wojny z Serbią, chociaż coraz więcej młodzi się oznak, że Serbię gotowa jest pokojowo porozumieć się z Austrią co do portów albańskich i co do satysfakcji z powodu wycofania przeciwko konsulowi Prohasce. Szczególniejże to dla monarchii Habsburskiej i symbolicznie zarazem, że jedynym widomym znakiem i celem o jaki chce się odrzucić rozprawę z Serbią jest Prohaska. Kto wie co to słowo oznacza w Austrii; kto rozumie znaczenie tego symbolu ten naprawdę musi współczuć z państwem, które nie zna innych symbolów, nie rozumie wyższych celów, jak tylko w imię Prohaski.

Wśród szczęku oręza obecnie cała sytuacja w Austro-Węgrzech. Najbliższe dni przyniosą rozstrzygnięcie stanowcze. Może w chwili, kiedy te słowa będą drukowane, rozstrzygnięcie zapadnie. *Austria chce wojny z Serbią* i nie cofnie się przed żadnym postrachem.

Pytanie tylko o co? Nie będzie to wojna zaborcza dla powiększenia dziedzictwa Habsburgów, nie będzie z pewnością w imię idealnych wolnościowych, ani w imię ideałów narodowych. Przeciwnie przeważa część narodów słowiańskich w Austrii i na Węgrzech takiej wojny w obecnej chwili z Serbią nie życzy sobie.

Nie życzą sobie tej wojny przedewszystkiem serbowie, potem chorwaci, następnie słowacy, słowency, czesi. Nie chcą być polscy włódcianie, nie chcą polscy roborzacie, więc chyba maźdarszy, niemiecy i rusini... i bardzo mała część włochołów i rumunów pójdzie na serbów z ochotą. Zresztą każdy żołnierz musi się zapytać z Serbią? o co? po co?

Na to pytanie dyplomacy austriacko-węgierska sfara się dąsć wystarcząco od powiedzi. Będzie to wojna o *Frestige* państwa, ale takich wojen dziś w epoce powszechnej służby wojskowej i powszechnego prawa głosowania wielkie państwo prowadzić nie może i nie powinno. Gdyby te same pytania zadano sobie w odniesieniu do inno-mocarstwa, to przynajmniejże znaczna część narodu bez pomocy dyplomacy i prasy rządowej sama znalazłaby odpowiedź.

Wiedzieliby nie tylko z kim wa się bić, ale i dla czego i o co? Z tych to powodów, pomimo, że sytuacja dzisiejsza wydaje się już beznadziejna, pomimo że prasa wojenna wiedeńska i buda-pesteska trąbi, że wszystkie stracone i że wojna z Serbią jest niezmiernie ważnym i nie traci my nadziei i wśród szczęku oręza zapisujemy, cośmy już tyle razy powiedzieli — nie będzie powszechnej wojny europejskiej. Na Bałkanach? tam jest wojna nieustająca.

Dyplomata z „N. Fr. Presse” bardzo blisko stojący ministerstwa spraw zagranicznych w ten sposób przedstawia powody dzisiejszego zatargu austro-serbskiego: „Przeźnienie międzynarodowe od kilku dni postępuje niezmiennie. Powszechnie jest uczucie, że stojmy w przednieju ostatecznego rozstrzygnięcia.”

Tak uważana jest sytuacja w Austrii. Zzagranica jest inno-g zdania. Mniemają tam, że najwyższy punkt przesilenia już został przekroczony. Wielu też mówią i piszą o detente, o zwolnieniu przesilenia. Może się to odnosi do położenia zagranicznego, do europejskiej polityki, do stosunku mocarstw do siebie. O stosunku Austrii do Serbii tego powiedzić nie można.

Ważnie jesteśmy w samym środku napięcia. Należy bowiem odróżnić europejskie przesilenie od przesilenia austro-serbskiego. Na zarzut, że to ostatnie wynika z pierwszego można odpowiedzieć: nie z naszej winy. W chwili wybuchu wojny było jasne, że w krótkim czasie sytuacja się zmieni, że ta nowa sytuacja o wiele więcej obchodzić będzie Austro-Węgry, aniżeli kogokolwiek innego w świecie. Nie mogła bowiem ta monarchia nad-dunajska ograniczyć się do wygodnej roli prostrzegacza. Zdając sobie z tego sprawę Austro-Węgry od pierwszego momentu opowiedziały się po stronie Związku bałkańskiego. Nie w tajemniczy, w gabinecie lecz jawnie przed całym światem, nie za przykładem inno-mocarstw lecz pierwsze, nie po zwycięstwach Związku bałkańskiego lecz odrazu, kiedy jeszcze nie można było wiedzieć jak kości padną. Odrazu za jednym zamachem stanęły Austro-Węgry tam, gdzie i dziś pomimo nieprzyjaznej postawy Serbii stoją, po stronie Związku bałkańskiego.

W Europie przyjęło stanowisko takie Austro-Węgry jako miłą niespodziankę. Nie spodziewano się tego po nich. Czegóż bowiem oczekiwano od Austro-Węgrów? Późniejsza historyografia dopiero odkryje, jak wielka była obawa o rozmaitych gabinetów, żeby Austro-Węgry nie napadły z tyłu walczącej Serbii.

Możeby można było wtedy uniknąć wojny bałkańskiej, gdyby się Austrię na taki atak z tyłu była zdecydowała. Nie zrobiła tego, nie pomyślała nawet na chwilę, o tem że względu na potrzebę zbliżenia się do sprawy ludów bałkańskich.

Ta obawa zniknęła, ale natychmiast powstała druga: wojna zaledwie się była rozpoczęła, jeszcze daleko było do zwycięstwa na polu walk, kiedy dyplomacy zaczęła się obawiać o Sandak. Austrię i tę próbę wytrzymała i nie poszła do tych siodeł zastawionych na nią za co zbierała potem pochwały od gabinetów wielkich mocarstw, a także i od samych stron walczących w Związku bałkańskim.

Neutralność Austrii tak ściśle przestrzegana zbudziła tam silną — tu zachwałność. A kiedy w Europie dziwno się, że Austrię nie okazuje żadnej chęci przesądzania narodom bałkańskim i ich postępek zwycięskich, tam jeszcze podejrzewano ją, że na końcu odbierze Związkowi bałkańskiemu wyniki jego zwycięstw. Ale i ta obawa okazała się płońska, kiedy z miasteczka trybunały hr. Berchtold zasądził *status quo* wyrzucił precz do skłoda रुपici.

Europa, która początkowo obawiała się, że Austro-Węgry zechcą wobec wypadków na Bałkanach bez paragonu robić swoją politykę, po tem tak dalece przystąpiła się do tego, że Austro-Węgry tego nie uczynią, że początkowo niebawem poddawane pod kontrolę zachowanie się Austro-Węgrów i przypuszczała, że mocarstwo to — w ogóle nie będzie robić własnej polityki. Wstrząśnięciem okazała się praca — wobec inno-mocarstw — nie na miejscu. Nie mniej jednak ze stanowiska interesów Austro-Węgrów do inno-mocarstw bałkańskich była potrzebna i dobra. Była bowiem dyktowana własnie względami na inne państwa bałkańskie, z którymi Austro-Węgry chcą zachować dobre stosunki na przyszłość, a w szczególności z Serbią, z którą potrzeba było dyplomatyzywać i budować złote moście na przyszłość. Czy się to Austrii uda? dziś tego przewidzieć nie podobna. Stanowisko Serbii nie daje potem żadnej rękojmy. Serbię skwitowała wszystkie usługi oddane jej przez Austrię z kwamym usmiechem. Jeszcze 21 października oświadczył prezydent gabinetu Pászicz, że ma gorące życzenie pojednania się z Austrią; jeszcze 2 listopada kazal pisać swemu angielskiemu dziennikarzowi „że chce zawrzeć z Austrią ugodę, może nawet stać się już polityczny”. Ale już w kilka dni potem nastąpiły ze strony Serbii takie czyny, które musiały cierpliwść Austro Węgrów na ciężką próbę wystawić. Wreszcie doprowadziła Serbię do tego, że zaczęła prowokować, co mogło Austro-Węgry narazić na międzynarodowe trudności.

Dzisiaj można sobie spokojnie powiedzić, że Austro Węgry doszły do ostatecznej granicy tego, co nazywa się *usługiem na interesy inno-mocarstw* albo względem na *ogólne interesy*. Teraz musi Austrię stanąć i oświadczyć, *odtąd zaczynamy się swoje własne interesy*.

Z tą chwilą zmienia się przynajmniej w rozdrażnienie, sympatyja w nienawiść Austro-Węgry brały wzgląd na interesy Europy, nie mogą jednak iść dalej, tak daleko, aby zamiast robić politykę własnych interesów robiły politykę wedle życzeń Europy. Austro-Węgry bardzo pięknie dziękują za sympatyje europejskie, któreby miały okupować swymi własnymi interesami. Wolą już raczej swie własne interesy bez sympatyj, których bronie muszą, aniżeli w pełni sympatyj na obywatelu bemaferach spokojnie przyglądając się *zatruceniu swych własnych interesów*. Austro-Węgry nie będą ze swych trudności z Serbią robić trudności europejskich. Nie podnoszą kwestyi europejskiej — kłóży o tem myślał? — chyba tylko te czynniki, które za Serbią stoją, albo o których się przypuszcza, że za Serbią stoją. Kto więc się teraz w Europie skarży, że z powodu zawiąkn austro-serbskich w swym pokoju jest naruszony niech się zwróci do tych czynników europejskich, a nie do Austro-Węgrów. Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że reszta Europy nie może tak inaczej walczyć o sprawy Adryatyku jak Austro-Węgry. Jest to również zrozumiałe, że z powodu sztyku na jakie Serbię naraziła Austro-Węgry, reszta Europy nie będzie się dać porwać w wir walki, w powszechną wojnę europejską. Ale jeżeli Europa istotnie tak mało się interesuje temi sprawami, to niechęć zrezygnuje z udzielania ciążących rad Austro Węgrów, które ich na prawdę nie potrzebują, a które ostatecznie na rozstrzygnięcie, przed którym właśnie teraz Austro-Węgry stoją, żadnego nie będą miały wpływu.

Tak wygląda komentarz do manifestu wojennego, jaki przygotowany leży w Scharbrunie na biurku starego cesarza, który go ja-dnia chwila podpisał tak samo i taką nonszalan-nością z jaką podpisywał dekret mobilizacyjny i z jaką podpisywał wiele inno-m rozkazów: „Do moich ludów...”

W. L.

Z zagranicy.

Centrum niemieckie w opozycji.

W czwartek przywódca centrum pościł Spahn złożył deklarację podczas dyskusji budżetowej treści, że stronnictwo jego przechodzi do opozycji wobec rządu Związkowego. Deklaracja brzmi: „Ustawa o Jezuitach zawiera atak na kościół katolicki i prawa obywateli katolickich państwa niemieckiego. Rada Związkowa zatwierdziła zawarte w ustawie wyjątkowe ataki na wolność obywateli i kościoła. Wśród tych okoliczności nie możemy mieć zaufania do kanclerza Rzeszy i rady Związkowej, aby potrzebne katolikom w państwie niemieckim znalazły inne, sprawiedliwe traktowanie. Odpowiednio do tego zastępujemy nasze postępowanie.”

Powodem opozycji centrum jest niedawna interpretacja ustawy o jezuitach przez radę Związkową t. j. przedstawicieli rządów Związkowych. Wiadomo, że w Niemczech obowiązują z czasów „kulturkampu” ustawa wyjątkowa przeciw jezuitom. Dnia 4 lipca 1872 roku uchwały parlament niemiecki za sprawą Bismarka ustawę, która zniósła istniejące w Rzeszy od roku 1849 domy jezuitów, tudzież pokrewnych im zakonów i kongregacji a na przyszłość zakazywała jezuitom pobytu w Niemczech i wszelkiej duszpasterskiej działalności. Później złagodzone tę ustawę, pozwalając jezuitom na wykonywanie czynności ściśle duchowniczych (nie duszpasterskich). Rada Związkowa nie zgodziła się odtąd na żadną dalszą modyfikację ustawy, zabraniając przytem swobodniejszego jej stosowania w Bawarii, gdzie do władzy przyszedł przed rokiem gabinet centrowy.

O uniwersytet ruski.

Na czwartkowym posiedzeniu Kola Polskiego w Wiedniu poseł Buzek zwrócił się do prezesa Kola z żądaniem zwolnienia osobnego posiedzenia, w celu zbadania nowego projektu ordęzia cesarskiego w sprawie uniwersytetu ruskiego.

Prezes wyjaśnił, że nowa formuła ordęzia została udzielona przedtym Kola Polskiego przez rząd jako tekst poufny. Ponieważ przedtym, zgodnie z powziętą już uchwałą Kola Polskiego, postanowiło sprawę tę przedłożyć obecnie do rozstrzygnięcia Kola Sejmowego, zwołanemu do Lwowa na 25 listopada r. b., więc dopiero po naradach Kola Sejmowego nadejdzie właściwa chwila do dalszej decyzji Kola Polskiego, a narazie ma przedtym dyskusyjną w uchwałach Kola, od których oczywiście nie odstąpi, chyba Kolo samo zmieni awraja uchwale.

„Sawische Correspondenz” donosi: na podstawie jednoznacznej uchwały Związku ukraińskiego, przewodniczący, Kost Lewicki wręczył ministrowi Huszarkowi następujące oświadczenie pisemne: „Przedłożona Związkowi ukraińskiemu ze strony c. k. rządu formuła rozstrzygnięcia cesarskiego wprawdzie w obecem brzmieniu jeszcze zawsze jest nie do przyjęcia, mimo to jednakże Związek uchwalił — celem możliwie szybkiego załatwienia sprawy uniwersytetu ukraińskiego — wejść w rokowania na podstawie przedłożonej formuły.”

Z prasy rosyjskiej.

„Prasa rosyjska przyjęła mowę kanclerza Rzeszy niemieckiej z zupełnie zrozumiałym rozdrażnieniem.”

„Nowoje Wremia” pisze: „Na pierwszy rzut oka oświadczenia te wydają się tak kategoryczne, jak dyspozycja wydana wojsku w przeddzień walnej bitwy. Po bliższem jednak zbadaniu okazują się one wcale nie bezwzględne. Kanclerz znajdując, że Niemcy obowiązują się bronić Austrii od napadu ze strony trzeciej tylko w tym razie, jeżeli napad ten zagrozić będzie istnieniu sprzymierzenia. Niemcy w ten sposób zastawiają sobie drogę do odwrotu. Jeżeli Niemcy uznają, że zatarg ze „stroną trzecią” nie zagraża istnieniu Austrii, w takim razie nie będą się uważały za zobowiązane bronić jej z orczym w ręku. Zawarłyby za czasów Bismarka nierozważny sojusz z monarchią Habsburską, Niemcy zabezpieczyły się na wszelki wypadek, zawierając ugodę z Rosją. Obecnie, w czasie rządów Bethmanna Hollwega, Niemcy wymyslały możliwe ustraszenie w stosunku do Austrii okazały się nie wykonalne.”

W tejże kwestyi „Russkoje Slowo” wy-powiada poniższe ciekawe uwagi: „Dyplomacy niemiecka — czytamy tam — która dotychczas jak gdyby umyślnie siedziała cicho podczas całego kryzysu bałkańskiego, zaczyna po woli zrzucać maskę. Będącucy ten przemówienie kanclerza Bethmanna Hollwega na ostatnim posiedzeniu parlamentu niemieckiego musi wywołać nieprzyjemne zdziwienie w opinii publicznej i znówu podnieć niepokój co do możliwości utrzymania pokoju, zaledwie złagodzonego nieco skutkiem tymczasowego cofnięcia się hr. Berchtolda. Niestety, z krótkiego telegraficznego streszczenia tej mowy, bardzo niewłaściwie w ustach zdającego sobie sprawę ze swej odpowiedzialności meża stanu, niepodobna sądzić o tem, jak daleko idą wojownicze zamiary gabinetu berlińskiego. Oddawań wszystkim było wiadomo, że Niemcy, a co najmniej cesarz Wilhelm i jego rząd w głębi duszy popierają Turcję. Nie możemy wątpić ani na chwilę, że w przyszłym kongresie, który będzie musiał uregulować wszystkie sporne kwestje, związane z preliminarzem pokojowym między Turcją a Związkiem bałkańskim, pełnomocnicy niemieccy znajdą się w jednym obozie ze swymi kolegami otomańskimi. Ale poparcie dyplomatyczne, jakie gabinet berliński gotów jest okazać Portie, nie jest wcale strasznym. Anglia i Francya przez usta swych pierwszych ministrów stanowczo wypowiedziały się za tem, że Związkowcy nie mogą być pozbawieni owoców swych zwycięstw. Dla silnej Turcji jest miejsce w Azji, nie w Europie, i najlepszy chirurgowie niemieccy nie są w stanie wskazać obojętnej ołowek do nowego życia.”

Jeśli zaś Niemcy i Austrię będą podburzały dyplomacy turecka do bezsensownego uporu, to Rosya znajdzie dość środków do oddziałania na na strój sułtana i jego doradców. Przerzucić wojsk swych do Azji Mołajskiej Niemcy — chwala Bogu! — nie są w stanie.

Niemia nie nowego i w oświadczeniach w mownego kanclerza o stanowczem popieraniu Austro-Węgrów przez Niemcy w razie napadzi na monarchię Habsburską. Wiadomo całemu światu, że napad ze strony Rosyi na Austrię, stanowi dla Niemiec *casus foederis*. Ale Rosya wcale nie myśli o akcyi zaczepnej, przeto opancerni piętę teo-toliska uderzy z rozmachem w pustkę. Szykują się do napadu na inne państwa tylko Austro Węgry, ale traktat przyzmierzony z r. 1879 bynajmniej nie zobowiązuje Niemiec do popierania państwa dualistycznego w razie wojny zaczepnej. Jeśli zaś Beth-manna Hollweg swemi pogroźkami chciał dać do zrozumienia, że gabinet berliński prowaizć wraz z Austrią politykę awanturnicza, to wywołuje on niepokój przedewszystkiem wśród wsoch wysobowy-wateli, którzy popieszenie wycofują pieniądze z kas oszczędnościowych. Naród rosyjski, jak i przedtym laty, gotów jest do stawienia oporu najcięż-...

wych zdobywcę, którym wawrzyny Napoleona nie dają spać spokojnie.

Nowemi są tylko oświadczenia Bethmanna-Hollwega, że Niemcy całkowicie popierają Austrię w jej zatargu z Serbią. Maleńkie państwo stowiańskie dostąpiło zaszczytu, że z racu no wyznaczenie dyplomatyczne ze strony dwóch potężnych mocarstw. Ale kanclerz niemiecki zanomina, że zatarg ten nie jest sprawą domową dwóch zaprzyjanych inno-monarchii. Strony, będące ze sobą w zatargu, powinny poddać się sądowni całej Europy. Niemie inno-je drogi do utrzymania pokoju, rzekomo tak miłego sercu gabinetu berlińskiego.”

Kolo sejmowe.

Galicyjska Rada narodowa wydała w początkach bieżącego tygodnia następującą odczwę do społeczeństwa: „Ogłoszenie przez Radę narodową pewnych ogólnych wskazań dla społeczeństwa polskiego na chwilę obecna, która może budzić nadzieje a zarazem pełna jest niebezpieczeństw, nastąpi w dniach najbliższych. Ze się to do-tąd stać nie mogło, ważne po temu były powody. Trzeba było nie tylko rzec samą do-kladnie rozważyć, ale i doprowadzić ile mo-żliwości do wyrównania różnic, jakie istniały w zapatrywaniach stronnictw w Radzie zje-dnoczonych, zaś przedewszystkiem należało li-czyć się z zadaniami i położeniem naszego przedstawicielstwa parlamentarnego. Nabyło jednak bledem strasznym, gdyby z przyczyn tej koniecznej, wyższymi względami uspra-wiedliwionej zwłoki, społeczeństwo nasze miało zani-edbać się w tych pracach przygotowawczych około zjednoczenia swoich sił, które prze-cież są warunkiem jego wpływu na bieg wy-padków. Nieszczęściem byłoby także bęzdł w tych usiłowaniach, walki i zawiści partyjne-j tam, gdzie powinno być miejsce jedynie dla szlachetnego współzgodnictwa. Dlatego Rada Narodowa obejmuje naczelne kierownictwo wszystkich tych wysiłków i w tym celu powoła do współdziałania Komitet jednocyzy przedstawicieli wszystkich ważniejszych organizacji pra-cy narodowej bez względu na ich odcięcie praktyczne i polityczne. W ciągu dni paru usta-lona będzie lista tego Komitetu, ale już teraz biuro Rady narodowej przyjmuje zgłoszeń z-stawiszanych i grup, które w podjętych dzia-łaniach potrzebują jej pomocy i wchoząc na-dawno zapomniane drogi rozumieją, że dla do-bra Ojczyzny trzeba razem iść i zjednie.

Tadeusz Cieński

prezes Rady narodowej.

Ojezwa powyższa wywołała pewne wątpiwości w Kole Polskiem w Wiedniu. W Kole sądzą, że najwyższą instancją polityczną w kraju jest Kolo Sejmowe, składające się jak wiadomo, z wszystkich posłów do sejmu i parlamentu, inicjatywa zatem Rady Narodowej musiałaby do utworzenia inno- instytucji kierowniczej w polityce polskiej, która stanęłaby w kolizyi ze stanowiskiem Kola Sejmowego.

Wyraz tych wątpiwości znajdujemy w uchwałonej na wniosek posła Wl. L. Jaworskiego następującej rezolucji: „Gdy w sprawach polityki narodo-wej w kraju najwyższą naszą instancją jest Sejmowe Kolo we Lwowie, Kolo Polskie w Wiedniu uważa za potrzebne zwolnienie w obecnej chwili dla kilku do-niosłych spraw Kola Sejmowego we Lwowie i uprasza swoje przedtym o wdrożenie odpowiednich kroków.”

Z środowego wieczornego „Czasu” do-wiadujemy się, że w myśl rezolucyi powyższej przez Kolo Sejmowego eks. Biłiński zwołał Kolo Sejmowe do Lwowa na posiedzenie w niedzielę, dnia 25-go b. m. na godzinę 3 po-po-ludniu. Tego samego dnia o godzinie 10 je-rano odbędzie się posiedzenie przyzdywów klubów politycznych.

Należy tedy się spodziewać, że dzisiaj ostatecznie zostanie ustalona jednolita opinia w Galicyi, co do zachowania się w sytuacji obecnej. Może to policyz kres temu rozgorącz-kowaniu opinii, o jakim ciągle nadchodzą wieści.

Samorząd miejski w Królestwie.

Komisyja specjalna Rady Państwa roz-eślała członkom rosyjskiej izby wyższej referat w sprawie wprowadzenia w Królestwie sama-rządu miejskiego. Główna różnica zdań, jako w tej kwestyi wynika pomiędzy Duma a ko-misyją Rady Państwa, stercza się w następu-jących punktach.

Duma Państwa utrwalała, że do udziału w wyborach miejskich mają prawo wszyscy, posiadający nieruchomości w obrębie danego miasta. Specjalna komisya zmodyfikowała tę uchwałę przez wprowadzenie normy: z prawa wyborczego korzystają w Warszawie i w Ło-dzi tylko właściciele nieruchomości o wartości nie mniej niż 1500 rb., w miastach gubernial-nych nie mniej niż 1000 rb., w pozostałych miastach — nie mniej niż 300 rb.

Według uchwały Dumy, bierne prawo wyborcze miało przysługiwać zarówno mężczy-znom jak i kobietom. Komisya przyszła do przekonania, iż epizodyczne rozstrzygnięcie skom-pilowanej kwestyi kobiecej jest nie na czasie. Bierne prawo wyborcze kobietom odjęła. Ko-misyja skasowała również uchwałę, na mocy której duchowieństwo miało korzystać z praw wyborczych narówni z innymi mieszkańcami miasta. W danej decyzji komisya kierowała się tym względem, iż w samorządzie miejskim nie-umieszkodzona jest walka partyjna i zatargi natury ekonomicznej; udział w nich duchowieństwa postawiłby duchowieństwo w drażliwej sytu-acji względem parafian.

Bardziej doniosłe zmiany zostały dokonane w części projektu prawa, dotyczącej praw wyborczych lokatorów. W wielkich miastach liczba lokatorów znacznie przewyższająca liczbę właścicieli nieruchomości — dlatego też szeroki udział lokatorów w wyborach wytworzyłby większość radnych, złożoną z pierwsiokół małokulturalnych i ekonomicznie słabych, która pomimo to odegrałaby w przyszłych zarządach rolę dominującą.

Ważnych zmian dokonała komisya i w tej części projektu, która dotyczy kontroli nad działalnością organów samorządu. Zgodnie z projektem Dumy, władze administracyjne miały tylko śledzić za zgodnością działalności samo-rządu z istniejącym prawodawstwem, nie zaś za wartością wewnętrzną tej działalności z

punktu widzenia interesów ególnop-aństwc-nych. Komisya przyszła do przekonania, że w Królestwie ludność rosyjską, zbyt słaba li-czebnie, potrzebuje specjalnej opieki, że przeto kompetencya kontroli rządowej winna być zna-cznie rozszerzona.

Uległy zmianom paragrafy projektu, okre-ślające porządek rozwiązywania rad miejskich. Według projektu Dumy — rady te mogły być rozwiązywane przed upływem terminu mandatu na mocy Najwyższej zatwierdzonej uchwały ra-dy ministrów, z tem jednak zastrzeżeniem, że nowe wybory winny się odbyć w terminie dwumiesięcznym. Komisya przyszła do prze-konania, że termin ten jest zbyt krótki, by w nim mogły zajść zmiany w poglądach i nastro-ju wyborców. Uznała przeto za potrzebne na-dać ministrowi spraw wewnętrznych prawo za-stąpienia za zezwoleniem Najwyższem samorządu miejskiego bezpośrednim zarządem administracyj-nym, na termin nie przekraczający jednak lat trzech.

Komisyja uzupełniła paragrafy projektu, pozbawiające żydów prawa biernego przy wy-borach prezesa rady miejskiej i jego zastępcy. Nazwa „burmistrz” została zastąpiona przez naz-wę „prezydent miasta” („gorodskoj głowa”). Został wreszcie wprowadzony przez ko-misyję szereg modyfikacji, dotyczących kwestyi języka, w jakim ma być prowadzona biuro-wość organów samorządu, prawa opodatkowy-wania realności miejskich oraz organizacyi wy-działów rewizyjnych.

Odpowiedź królowej Kolu Polskiemu.

Donosiliśmy, że postowie polscy do Dumy i Rady Państwa przestali na ręce królowej bul-garskiej Eleonory 3000 tys. rb. dla rannych żołnierzy słowiańskich, oraz telegram z wyrazami podzi-wia dla ich dzielności. W odpowiedzi na adres na rę-ce hr. Wielopolskiego od królowej Eleonory na-stępujący telegram w języku francuskim, który w przekładzie brzmi:

„Herbia Wielopolski w Petersburgu. Głęb-o ko wzruszona pańską szlachetną inicjatywą na ko-rzyść naszych dzielnych rannych, jestem za nią Panu głęboko wdzięczna. Ofiara pańów posłuży dla szpitali wojskowych, w których się leczą żoł-nierze armii sprzymierzonych. Proszę Pana zaku-muikować wszystkim ofiarodawcom gorące moje podziękowanie. — Eleonora.”

Galicya na wystawie w Kijowie.

W tych dniach odbyło się w lwowskiej izbie handlowej i przemysłowej posiedzenie ko-mitetu mającej się odbyć w przyszłym roku wystawy kijowskiej. Przewodniczył marszałek Adam hr. Gołuchowski. Sekretarz komitetu dr. Wacław Łobaczewski przedłożył sprawozdanie, stwierdzając, że konferencya, która się odbyła w połowie października r. b. w lwowskiej izbie handlowej oświadczyła się za wzięciem udziału kraju w wystawie kijowskiej, następnie uznała konieczność wzniesienia osobnego pawilonu galicyjskiego z tem jednak zastrzeżeniem, że wyznaczone przez zarząd wystawy miejsce pod pawilon, obejmujące 200 m², jest niewystarczają-ające. Konferencya oświadcza się za koniecznością najrychlejszego wystarania się o potrzebnę fun-dusze i wybrała komitet krajowy, któryby się miał zająć urzędzeniem ekspozycyi galicyjskiej na wystawie kijowskiej. Ponieważ komitet był niekonstytuowany, korespondencye z zarząd-em wystawy co do miejsca pod pawilon galicyjskiy przeprowadziła lwowska izba handlowa i przemysłowa, oraz zasięgała wiadomości co do ewentualnej subwencji na częściowe pokry-cie kosztów ekspozycyi galicyjskiej z fundu-szy państwowych. Przeprowadzona przez izbę korespondencya dała te wyniki, że zarząd wystawy przyznał Galicyi miejsce obejmujące 1,200 m², oraz, że ministerstwo robót pub-licznych oświadczyło gotowość uczynienia zadość prośbie galicyjskiego komitetu o subwencye państwowa, o nie tylko ministerstwo skarbu nie sprzeciwia się udzieleniu subwencji z powo-dów skarbowych. Lwowska izba handlowa ro-zesała ponadto do krajowych instytucji i or-ganizacyi ekonomicznych tytuaczasowo zgłosze-nie udziału w wystawie kijowskiej.

Między innymi uchwalono odnieść się do galicyjskich izb przemysłowych, Wydziału krajowego, Towarzystwa gospodarskiego, Banków krajowych oraz inno- instytucji ekonomicz-nych z prośbą o udzielenie subwencji na czę-ściowe pokrycie kosztów przygotowawczych i reklamowych.

Wojna na Bałkanach.

Stanowisko Bułgaryi. Z Sofii donoszą, iż w pretaktycach, doty-czących rozejmu ze strony Bułgaryi, ważną rolę odgrywa wzgląd na to, iż w przyszłości jedynie Bułgarya będzie bezpośrednio sąsiado-wała z Turcją. Z tego powodu w Sofii pa-nuje przekonanie, iż Bułgarya powinna starać się na przyszłość o dobre stosunki z Turcją. Teraz staje się również jasnym, dlaczego wów-czas, gdy wynikła kwestya wkroczenia wojsk bałkańskich do Konstantynopola, jedynie rząd bułgarski sprzeciwiał się temu zresztą niepraktycznemu zaspokojeniu aspiracyi miłitarnych.

Przedewszystkiem jednak Bułgarya chce się okazać najbardziej skłonna do zawarcia ro-zejmu, a następnie — pokoju, co jednak może rów-nież wpływać z ogromnych strat, jakie ponie-sa w tej sprawie. Wówczas, gdy greccy nieo-dwrotnie żądają oddania Janiny, a czarogór-cy za wszelką cenę chcą mieć Skutarij, Bułgar-ya gotowa jest zrzec się Adryanopola. W Konstantynopolu zastanawiają się przeto, czy Turcy nie należą z jedną tylko Bułgaryą za-wrzeć pokoju.

Nieporozumienia wśród Związków.

„Sawslawische Korrespondenz” donosi z Sofii: Kola kompetentne zostały niemile dot-knięte wiadomością o poważnych niezgodach, wynikłych pomiędzy państwami Związkowemi. Prezydent ministrów Geszow czyni wszelkie możliwe starania, abyby zatarg ow ułagodzić.

Donoszą wprawdzie ze źródeł urzędowych, iż są to jedynie nieporozumienia czasowe, lecz jednocześnie nie ukrywają tu wcale, iż stosunki Sofii i Aten są ogromnie napięte, e, oraz, że w najbliższym czasie można oczekiwać wy-

stopienia Grecji ze związku państw bałkańskich. W tym sensie również pisały gazety włoskie, wzywając Rumunów do wstąpienia do związku bałkańskiego na miejsce Grecji.

Sytuacja w Albanii.

Agencja Stephana donosi z Walony: Z powodu ostrzeżenia domu strażnika kolejowego przez jeden ze statków greckich, Izmail-Kemal-bey udał się do ambasady włoskiej, oraz austro-węgierskiej z prośbą, ażeby ambasady te zawiadomiły swoje oraz inne europejskie rządy o żądaniach narodu albańskiego, który pragnie, by spokojne życie jego nie było zakłócone przez obcych.

Izmail-bey protestował również przeciw niezgodnym z prawem umowom izolowania Albanii od Turcji za pomocą przerwania komunikacji telegraficznej.

Podziemi przybływają do Albanii nowi delegaci z południa i północy. Mirony przyłączyli się do Albanii, wśród ich delegatów znajduje się znany działacz opat Doce.

Wola narodowa okazała się silna i jednomyślna. Opinia europejska daje wyraz swojej przychylności w entuzjastycznych depeszach, które napływają ze wszech stron. Wyjazd bałkańskie głosem echem odbił się w Nowym Świecie. Włosko-albańscy mieszkańcy San Paolo w Braxylli wywiesili narodową flagę albańską.

Starania Serbii o pożyczkę.

Pertraktacje, prowadzone w Paryżu między Banque Franco-Serba a grupą banków, składającą się z Banque Ottomane, Union Parisienne, Societe Financier d'Orient oraz bankiem M. I. S. Bardac, w kwestii zrealizowania pożyczki 18 milionów w sześciomiesięcznych bonach skarbowych, nie są dotychczas ukończone.

Bony te wprawdzie zostały formalnie wystawione przez serbski rządowy bank hipoteczny Uprawa-Fondowa, lecz dochód z nich przeznaczony jest na serbskie potrzeby wojenne. Jeżeli państwo serbskie nie występuje w tej pożyczce we własnym imieniu, czyli to prawdopodobnie z tego powodu, że wiadomość o pożyczce tak nieznacznej stosunkowo sumy mogłaby być niekorzystna dla kredytu serbskiego, oraz mogłaby być uważana za naruszenie finansowej neutralności.

Nie zgodzono się dotychczas co do stopy procentowej. Pośrednicy serbscy zgadzają się na stopę procentową, poniżej 6%, lecz stosunek finansów Serbii i stan kasy banków paryskich nie pozwalają na stopę niższą, szczególnie, że popyt na bony akcyjne nie jest wielki. Umieszczenie ostatnich 40 milionów 6%-owych bulgarskich bonów skarbowych wywołało w swoim czasie wielkie trudności. Serbia nie powinna mieć nadziei, iż ta operacja kredytowa uda się jej pomyślniej, niż jej sprzymierzeńcowi.

Rokowania pod Czataldżą.

Znany ze swych sprawozdań z wojny rosyjsko-japońskiej, obecnie znajdujący się w Czataldży korespondent medyolański „Corriere della Sera”, p. Luigi Barzini, barwnie opisuje pertraktacje, jakie w sprawie rozejmu prowadzi dowódca armii tureckiej i bułgarskiej. „Cisza. W tem rozlega się żalony głos trąbki — zaczyna swe doniesienie p. Barzini Ten głos — to zwianost spotkania zwyciężonych ze zwycięzcami. To wykonanie formalności, jaka wytworzyła tradycja wojenna. Wojna współczesna dziś jeszcze posiada swoich heraldów... „Pelnomocnicy bułgarscy oczekują swych gości w wielkiej szopie drewnianej we wsi Plaia. Zbliża się oddział turecki. Rzecznicy zwołani ko kołpakom, salutują... Wzruszenie ognia obecnych... Wszyscy czują, że to, co się tu dzieje, jest wyrazem jakiejś niezłomnej fatalności dziejowej... Sa godziny w życiu narodów, cięższe i dłuższe, niż wieki... Taka godzina — wszyscy to czujemy — wybiła... „W oddziale oticerów tureckich — rzuca się przedzwęskiem w oczy postać Nazima-baszy — wyniosła, imponująca. Wapianoli koń arabski twardo stępuje uszami — niespokojnie rży — czuje obecność wrogów... „Nazim-basza w ciągu ostatnich tygodni widocznie postarzał. Wyraz twarzy ma poważny, zamyślon, pełen troski, lecz i pełen poczucia godności własnej. Z prawej strony od woda jezdie minister handlu i były ambasador turecki w Wiedniu Reszyd-basza. Ten ma na twarzy wyraz beznadziejnego zniechęcenia — apatyi niemal... „Pelnomocnicy tureccy zsiadają z koni. Delegaci bułgarscy wychodzą na ich spotkanie... Pierwsi witają się Danew i Reszyd-basza. Wzajemne prezentacje... Potem wszyscy wchodzi do obaznej szopy, gdzie na drugim piętrze dwa pokoje przygotowane są dla delegatów. W jednym naradzają się pełnomocnicy — w drugim czeka ich święta... „Rozmowa trwała trzy kwadranse. Wyniki jej są wiadome... Nie wiemy, co powiedzieli sobie delegaci, możemy jednak wyobrazić, co się działo w ich duszach... Myślę, że żołnierze serca generalów Sawowa i Ficzewa odzyskali, ile bólu i gorczy musiało kosztować głowonowodzącego tureckiego uderzyć się do wroga — pod ostoną białej chorągwi — po to — by się uznać za zwyciężonego. O, zrozumieli, że, dziejając zwycięzcy, ile cierpienia kryło się pod surową maską chłodu i powagi, jaką przywdział zwyciężony wódz turecki!... „Przedstawiciele obu narodów znali się już wzajemnie poprzednio. Niektórych z pomiędzy nich łączą stosunki osobiste. Reszyd-basza, gdy przed paru laty, jako dyrektor wakułów bawii w Sofii — był w przyjaźni z Danewem... „Lecz podczas tego dramatycznego spotkania w Plaia twarze tych ludzi odziane były maską chłodnej grzeczności... Przebiegało zaambasowanie — przebiegała obawa — przez nazwanie rzeczy po imieniu zranie boleśnie to struny duszy, które dziś były w tragicznym napięciu. Nazim-basza, to jeden z nielicznych wodzów tureckich, który posiadał świadomość swoich obowiązków. Podczas pogromu zastępów otomackich, musiał i umiał walczyć nie tyle nawet z nieprzyjacielem ile z demonem paniki, który pedził z placu boju szeregi wojsk jego. Jego rozkazy dzienne — to krzyk rozpacz, to ogniste proklamacje w imię proroka, Islamu bronić zatraconych pozycji... „Nazim-basza dołożył wszelkich usiłowań, by stawić czoło katastroficznej lawinie, jaka się walała na państwo Kalifa. W gigantycznym wysiłku oddał całego siebie sprawie obrony ojczyzny; to wszystko co zostało zrobione dla uratowania Konstantynopola, stworzyła jego energia i żelazna wola... I dziś ten dumny żoł-

nier, który przed kilkoma tygodniami nie tylko głosił, że Turcja jest niezwycięzona, lecz i sam w to wierzył, po runięciu tego, co było jego najgłębszą wiarą, stał wycieńczony, zmęczony i postarzały przed wrogiem, by uznać iż jest zwyciężony.

Ze szczerością właściwą ludzimu czynu otwarcie mówił o zawarciu pokoju. Pierwszeństwa były wyłożone w język francuskim. Potem gen. Sawowowi przyszła do głowy szlachetna myśl prowadzenia rozmowy po turecku.

Została podana kawa w małych tureckich filiżankach. Stosownie do zwyczajów starotureckiej kurtuazy, Nazim-basza wręczył szermierzowi z biesiadników bułgarów garść papierosów... „Zawarty rozejm nie jest decydujący. Co gotuje nam najbliższa przyszłość? Jedno jest pewne: dalszego prowadzenia wojny nie pragnie ani Turcja ani Bułgaria. Zawarcie pokoju wyjdzie się wskazanem, lecz sytuacja Turcji, która naszym oczom wydaje się rozpacziawa, jaką się wydaje samemu turkom? Jakie nadzieje, jakie złudzenie wzbudza w nich opór Adryana-pola i obrona Czataldży. Tajemniczym dylematu: pokój czy wojna polega właśnie na rozwiązaniu tej zagadki psychiki tureckiej.

LIST DO REDAKCYI.

Otrzymujemy z prośbą o umieszczenie list następującej treści:

Do moich małych rówieśników i koleżanek. Mam lat 9 i z całym serdecznym zaufaniem zwracam się do was, mili rówieśnicy, z taką prośbą: Za 30 dni przypadają święta Bożego Narodzenia, dzień w którym my wszyscy dostajemy tyle подарunków, tyle laloci i choinki, świecąca mnóstwem kolorowych świeczek i ozdób; koło niej tanzczymy i śpiewamy kolendy. Jest to dzień, który nam przynosi tyle szczęścia, tyle radości!

Ale jest w miesiącu wiele małych, biednych dzieci, rodzice których są tak ubodzy, że nie tylko nie mogą im zrobić żadnej przyjemności, ale nawet koniecznych potrzeb swych dzieci nie w stanie są zaspokoić. W przytulku Koła Kobiet Polek jest właśnie 36 takich biednych dzieci rzemieślników, w tej liczbie kilkoro sierot, wicm jak są biedne, bo je widuję sama. Dzieci te nie wiadomo czy będą miały jakikolwiek uciechę, na święta? I wtedy może kiedy my będziemy śpiewać koło choinki, one utulone w kątku czekać będą smutne swej skromnej wieczerzy.

Myślę więc, mili rówieśnicy moi, że gdy się grozi na ten cel zbierze, to biedne dzieciaki będą miały w przytulku choinkę, a na niej świąteczki i laloczki. Zanim popłyną z dobrych serc ofiary, na początek ja, Oleńka, i moja siostra Lila, składamy a ruble.

Oleńka Czachorska.

KRONIKA.

Kalendarzyk Kalendarzyk P. M. Erazma. M. jutro 25 (8) Katarzyna P. M. Konrada B.

Wschód słońca o godz. 7 m. 49. Zachód słońca o godz. 3 m. 54. Dług dzień o godz. 8 m. 5.

Kalendarzyk historyczny. 8 grudnia n. s. Roku 1693. Król Jan Sobieski zdobywa na Turkach Sabonów.

Teatr polski. Dziś w Teatrze Polskim powtórzona będzie święta komedia Stefana Kiedrzyńskiego, p. t. „Gra serc”, która na pierwszym przedstawieniu doznała serdecznego przyjęcia zarówno ze strony publiczności, jak i prasy.

Główne role odegra, p. Orleńska, oraz pp.: Bogusławski, Lechowski, Rychowski, Skarżyński i Wroncki.

W czwartek ukaże się po raz drugi komedia-satyra w 3ch aktach G. Dregel'ego, p. t. „Dobrze skrojony frak.”

Z P. T. G. W czwartek dn. 29 b. m. zarząd Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego (w lokalu Lwowska 12 a) urządza wieczornicę taneczną pod nazwą „Wigilia S-tego Andrzeja.”

Przygotowano wiele niespodzianek, kotylion i t. p. Prowadzić tańce będzie p. A. Wojciechowski. Wejście dla członków bezpłatne, goście poleceni placą po 50 kop. Początek wieczornicy o godz. 9 i pół wieczorem.

Z Koła Kobiet. Zapowiedziana przez sekcję pedagogiczną Koła Kobiet wycieczka do Muzeum miejskiego (ul. Aleksandrowska) odbędzie się dziś. Punkt zborny w mieszkaniu przewodniczącej sekcji p. Żukiewiczowej (Włodzimierska 42) o godz. 11 i pół.

Z T-wa dobroczynności. Prezes zarządu za naszem pośrednictwem zawiadamia, że posiedzenie pań kuratorek odbędzie się dnia 27 listopada do jeat we wtorek o g. 21-ej z rana, a posiedzenie zarządu tegoż samego dnia o g. 8-ej wieczorem.

Z uniwersytetu. Studenci medycy, zemierzający składać ostateczne egzaminy w bieżącym 1912-13 roku proszeni są o stawienie się na zebranie, które się odbędzie we wtorek d. 27 listopada o g. 8 ej wieczorem w lokalu kliniki terapeutycznej.

Do liczby egzaminów ostatecznych dla prawników mają być dodane egzaminy z prawa międzynarodowego, finansowego i policyjnego.

Przedmioty te dotąd stanowiły część egzaminów kursowych. Otóż studenci, którzy już otrzymali zaliczkę z przedmiotów powyższych, dla zaliczenia im tych przedmiotów przez komisję egzaminacyjną, proszeni są o jak najrychlejsze podanie na piśmie wiadomości następujących: 1) imię i nazwisko, 2) adres, 3) rok wstąpienia do uniwersytetu, 4) czas złożenia egzaminów z prawa finansowego, policyjnego i międzynarodowego, 5) data i rok otrzymania świad. o ukońc. kursu uniwersyteckiego i świadectwa zaliczkowego. Wiadomości te należy nadsyłać pod adresem: Kijów, ul. Tarasowska dom № 12 m. 6 p. B. Burnowski.

Do polityczniki. Dziś o godz. 1-ej po południu w dużej sali fizycznej odbędzie się „dysputa publiczna” nauczyciela politechniki W. Minajewa na temat: „O niektórych podręcznych składnikach 1,4 chlor-metyl-antrachininu i 1,4 chlor-aetrachinon-karbolowego kwasu”. Jako opoenci oicychali zostali wyznaczeni profesorowie politechniki kijowskiej: K. Krauski, W. Szapoznikow i profesor A. Poraj-Koszc.

Interesujący się dysputą mają wstęp do auli wolny.

Podziękowania monarcha. Zgodnie z uchwałą nadzwyczajnego zgromadzenia ziemskiego, zarząd ziemski przesłał telegraficznie do rozporządzenia monarchów walczących z Turcją państw bałkańskich 10,000 rb. (po 2,500 rb.) na pomoc sanitarną dla rannych.

Obecnie gubernialny zarząd ziemski otrzymał telegraficzne podziękowania od króla Ferdynanda bułgarskiego, Jerzego greckiego i Piotra serbskiego.

Zjazd. Dnia 29 b. m. w gubernialnym zarządzie ziemskim odbędzie się zjazd weterynary ziemskich gubernii kijowskiej.

Sesya rady miejskiej. Dn. 27 b. m. rozpoczyna się kolejna sesya rady miejskiej, podczas której rozpatrzonych będzie 60-kilka spraw miejskich. Wśród nich zasługują na uwagę: wniosek radnego M. Stradomskiego o umorzeniu z powodu przypadającej 300-letniej rocznicy Domu Romanowych zaletności za leczenie w szpitalu Aleksandrowskim w sumie 385,000 rb.; prośba gubernialnego zarządu ziemskiego o udzielenie placu na górze Bajkowej dla rolniczej stacyi doświadczalnej; projekt W. Jozefiego założenia w Kijowie instytutu urzędów miejskich i ziemskich; projekt budowy kolejki podjazdowej do reżni miejskich; wniosek komisji o ustanowieniu specjalnej taksy dla samochodów; propozycja inż. I. Szklara urządzenia nowej stacyi elektrycznej i in.

Nowe lotnisko. W Swiatoszynie na placu ćwiczeń wojskowych kosztem ministerstwa wojny budowany jest nowy aerodrom, przeznaczony dla kijowskiego oddziału lotników wojskowych. Zbudowano już 6 wielkich szop, które umieścić mogą 12 aeroplanów i są urządzone według najnowszych wymagań techniki. Na razie w szopach znajduje się 6 aeroplanów a w tej liczbie trzy dwupłatowe systemu „Farman № 7”, zbudowane przez fabrykę „Dux” w Moskwie, i dwa sprowodzone z Francji monoplany systemu „Bleriot”. Wszystkie latawce zaopatrzone są w silniki „Gnom” o sile 50 koni.

Lotnisko jest nader dogodnie dla odbywania wlotów, ponieważ plac stanowi równa pozbawiona wszelkich zagłębień i nierówności płaszczyznę.

Konferencja kolejowa. Celem wprowadzenia nowych komunikacji bezpośrednich pomiędzy stacyami kolei rosyjskich i austriackich jutro rozpoczyna się w Wiedniu obrady przedstawicieli kolei rosyjskiej i austriacko-węgierskiej.

Przedstawicielem kolei Pol.-Zachodnich na wymienionej konferencji będzie jeden z naczelników akcji wydziału handlowego A. Wysocki.

Brak wagonów towarowych. Wobec braku niezbędnej ilości wagonów towarowych na kolejach rządowych, rzda zjazdów przedstawiciele przemysłu i handlu zwrócić się do ministerstwa komunikacji z prośbą o powiększenie ilości takich wagonów, ponieważ brak ich wpływa ujemnie na przemysł i handel w państwie. W związku z tem ministerstwo zasięgnował w tej sprawie informacyj w zainteresowanych instytucjach rządowych i prywatnych, w tej liczbie w kijowskim Komitecie rejonowym i zarządzie kolei Pol.-Zachodnich, postanowiło w czasie jaknajprędzszym powiększyć ilość wagonów towarowych.

Informacje o cenach zboża. W tym roku z rozporządzenia naczelnika kolei Pol.-Zachodnich na stacjach kolejowych wywieszane są ogłoszenia, informujące o cenach zboża w portach odeskim i nikolajowskim, przy czem stacye położone na dystansie Bałta-Ukrainka otrzymywały informację tylko z Mikolajowa. Wobec tego, iż wymienione stacye pod względem handlowym ciążą również i ku portowi odeskim, naczelnik kolei wydał rozporządzenie przesyłania do wspomnianych stacyi wiadomości telegraficznych o cenach zboża również i z portu odeskiego.

Epidemia w szkole. W szkole miejskiej № 43 zachorowała na szkarlatynę 10-letnia uczennica Eugenia Bykowa i 3-letni synek przeloznca szkoły. Dla uniknięcia dalszego rozszerzenia się epidemii z rozporządzenia miejskiego lekarza szkolnego szkoła została zamknięta do czasu fery letnich; lokal zostanie poddany dezynfekcyi.

Miła sąsiedztwo. Zarządzający kijowską komorą celną zwrócił się do prezesa miejskiej komisji sanitarnej z prośbą o zarządzenie środków, w celu doprowadzenia do porządku sąsiadujących z komorą poaciay przy ul. Nowo-Karawajowskiej i Skomorowskiej. Posycje te znajdują się podobno w tak antysanitarnym stanie, iż zarażają one powietrze w całej dzielnicy, co ujemnie wpływa na zdrowie urzędników biura komory celnej.

Kolonja ziemiska. W celu urzeczywistnienia projektu kolonii urzędników ziemskich zorganizowane zostało biuro, które zsjęło się opracowaniem ustawy przyszłego towarzystwa i poszukiwaniem odpowiedniego kawałka ziemi. Ustawa Towarzystwa została już opracowana, co zaś do potrzebnej dla kolonii przestrzemi gruntu, biuro postanowiło za pośrednictwem zarządu miejskiego rozpocząć rokowania z miastem, w celu wyjaśnienia jakie grunty mogą być sprzedane lub wydzielone towarzystwu. Ze swej strony biuro wskazało jako pożądaną miejscowość w pobliżu Puszczy Wodnej.

Lombard miejski. Miejska komisja lombardowa postanowiła na ostatnim swem posiedzeniu zwrócić się do zarządów miejskich Petersburga, Moskwy, Odessy, gdzie istnieją lombardy miejskie, z prośbą o nadesłanie materiałów i danych, dotyczących trybu prowadzenia operacyi lombardowych.

Wystawa kijowska. Wystawowa sekcya hodowli koni postanowiła zwrócić szczególniejszą uwagę na ulepszenie hodowli koni włoszańskich. W tym celu na wystawie mają być udzielone bezpłatnie miejsca dla okazów koni włoszańskich. Postanowiono również zwrócić się do najbliższych ziemstw gubernialnych z prośbą o udzielenie włoszonom pasy mogli na dostawę i utrzymanie koni w czasie wystawy i zaprosić na członków sekcji po i przedstawicieli od każdego z powyższych ziemstw gubernialnych.

Główny zarząd rolnictwa i urzędów rolnych zawiadomił komitet wystawy kijowskiej, iż do preliminarza zarządu na rok przyszły włączono 5,000 rb., które zostaną udzielone w charakterze zapomogi na urządzenie sekcji drobnego przemysłu na przyszłoroczną wystawę kijowskiej.

Sekretarz kijowskiego gubernialnego zarządu ziemskiego G. Kirycentko opracował program ogólnie ziemskiej sekcji na wystawę kijowskiej. Zgodnie z tym programem sekcya

Biuletyn Kijowskiej stacyi Meteorologicznej.

Table with weather data for Nov 21, 1912, including temperature, wind speed, and precipitation.

Ogólny stan pogody w Rosyi europejskiej oraz na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Opady notowano w całej Rosyi, oprócz pasu południowego. Temperatura niższa od normalnej na skrajnym południu, wyższa — w pozostałych rejonach.

Pogoda przewidywana: niewielkie mrozy we wschodniej części Rosyi europejskiej. Przymrozki w części centrum i na południowym zachodzie. Temperatura około zera w pozostałych rejonach.

Z SĄDOW.

Sprawa kolejowa. Niejaki Antoni Malkiewicz złożył na ręce prezesa kijowskiego sądu okręgowego podanie następującej treści: brat jego żony, urzędnik kolei Półudniowo-Zachodnich Aleksy Blażewski powierzył adw. przys. X. prowadzenie swej sprawy z zarządzeniem kolei o wynagrodzenie za utratę zdolności do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku.

Na dzień 1-go września Blażewski otrzymał od X telegram następujący: „Zasłała zwiłką wakułu i kompylki buchalteryjnej. Najpóźniej w sobotę zakochę sprać X”. Dnia 5 maja X nadesłał drugi telegram: „W sobotę nadeszły ze swoich tyśsi, ostateczny obrachunek niebawem X”.

Dnia 21 maja X wysłał Blażewskiemu 400 rubli, domając na przekazie, iż tymczasowo posyła 400 rb. „ze swoich”, jak stoi sprawa, opowie Panu L. Andrejewowi.

Dnia 24 czerwca Blażewski zmarł. Dnia 4 sierpnia Malkiewicz przybył do Kijowa z plenipotencyą od spadkobierców i przekonał się, iż owe 4000 rb. X otrzymał jeszcze w marcu za życia Blażewskiego. Tegoż dnia X wydał Malkiewiczowi zobowiązanie pisemne, iż przed d. 1-ym września złoży w kasie krzemienieckiej 2,800 rb. na imię spadkobierców Blażewskiego.

Dnia 1-go września Malkiewicz dwukrotnie żądał listownie przysłania mu pokwitowania o złożeniu pieniędzy i opłaceniu procentów. Na pierwszy swój list otrzymał odpowiedź: „Zadnych procentów płacić nie myśle. Pieniądze zostały wstrzymane i wszelkie dalsze rozmowy są zbędne. X”. Na drugi list nastąpiła odpowiedź takiej treści: „Stanowię Panie! Niniejszem komunikuję Panu, iż jest dla mnie rzeczą zupełnie niepojętą, na jakiej podstawie Pan (jakis tam Malkiewicz) uważa się za spadkobiercę Blażewskiego i bez ceremonii żąda odemnie pieniędzy, należących do spadkobierców Blażewskiego. Zresztą proszę przyjąć do wiadomości, iż o dokonanie ostatecznego obrachunku ze spadkobiercami prosiłem adw. przys. Z., do którego proszę się zwrócić i nadał mi nie niepokoić tą sprawą. X”.

Na skutek powyższej skargi sąd okręgowy wdrożył przesłanie X. douchodzenie dyscyplinarne. W objaśnieniu swem, podaniem na imię prezesa sądu okręgowego, przys. X, udzielił swego postępowanie w następujący sposób.

Otrzymałszy dnia 21 marca dla Blażewskiego 4000 rb. X niezwłocznie zawiadomił go o tem przez L. Andrejewa (ponieważ B prosił, aby uczynił to sekretnie) i prosił Blażewskiego, aby dla ostatecznego obrachunku przyjechał osobiście do Kijowa. Blażewski odpowiedział za pośrednictwem tegoż Andrejewa, iż wkrótce będzie w Kijowie, prosząc jednocześnie, aby do tego czasu X odpowiadał na jego listy, iż sprawa jeszcze nie skończona, ponieważ nie ufu otaczającym i obawia się, aby krewni nie odebrali mu pieniędzy. Wobec takiej prośby X obiecał na zapytania Blażewskiego odpowiadać, iż pieniądze jeszcze nie otrzymał, gdyż w rzeczywistości zapytania te pochodziły nie od Blażewskiego, lecz od jego krewnych, którym bał się na przysłać do otrzymania pieniędzy.

Po śmierci Blażewskiego X znalazł się w nader trudnym położeniu: z jednej strony listy jego były w rękach Malkiewicza, który, nie znając całej sprawy, rozumiał je dosłownie, sądząc, iż przedstawiają one stan sprawy w rzeczywistym świetle, z drugiej zaś strony absolutna nieświadomość. Czy Blażewski rozporządził swoim majątkiem i kto faktycznie ma po nim dziedziczyć. W razie oddania pieniędzy Malkiewiczowi, posastali spadkobiercy mogli wytoczyć przeciwko X. powództwo o zwrot kilku tysięcy rubli. Po wyroku sądownym X. uregulował wszystkie rachunki ze spadkobiercami Blażewskiego.

L. Andrejew, na którego X. się powołał, w ogólnych zarysach potwierdził jego wyjaśnienia. Pomimo to ogólnie zebranie sądu okręgowego postanowiło wykreślić X. z listy adwokatów przytoczonych.

PRZYJECHALI DO KIJOWA:

Hotel Continental: pp. Konstanty Prokofiew z Petersburga; Fryc Braune, kupiec, z Płoskirowa; Alfred Krtger, kupiec, ze Szpoly; Bruno Laupert, z Charkowa; Abraham Zariaki, kupiec, z Czerkasz; August Pfäfer, poddany niemiecki, z Berlina; Eliza Pfäfer, z Berlina; B. Archangorodski, inżynier, z Moskwy; Wasław Krynski z Czerkasz; Lejzor Diki-ker, prowizor, z Czerkasz; Arkadyusz Bataszow, z Katerynosławia; August Krauski, obywatel; Teodor von Meyer, z Bobrinskiej; Jan hr. Tarnowski z Tarnówki; Isak Lewinson z Płoskirowa. Hotel Francois: pp. Sergiusz Koszakov, generał, z Płoskirowa; R. Müller z Łodzi; Zofia Kos-kińska z Suwałk; Józef Zeman ze Zdobnowa; N. Natersohn, lekarz, z Bistraków; Jan Koronnow z Moskwy; Antoni Eichenwald z Moskwy; Mikolaj Bojko z Goltj; Władysław Kwaśnicki z Żytomierza. Hotel Hadyrnika: pp. Alekcy Kaledin, generał, z Łucka; Mikolaj Liwanow, urzędnik, z gub. besarabskiej; Marya Fudenko, żona kapitana, z Czer-nihowa; Jefim Nikołajew z Odessy; Antonia Mat-końska z Białej Cerkwj; Włodzimierz Jęfremow, wojskowy, z Charkowa; Piotr Tpatulow, urzędnik, z Czerניהowa; Anna Siniaka, z Czerניהowa; Jan Butkin, obywatel, z Czerניהowa; Olga Fomanowa z Czerניהowa; Borys Titow, wojskowy, z Płoski-rowska; Maryan Farczewski, obywatel, z pow. zasław-skiego. Hotel Universal: pp. Wincenty Piwawowski z Humania; Sawelusz Rdnicki z Humania; Ihor Adamowicz z Dubna; Sergiusz Kulicki z Fastowa; Sergiusz Bondarew z Wasylkowa; Włodzimierz Rosen z Wasylkowa; Mikolaj Kaids z Odessy; T. Slast-nyj z Ostersa. Hotel Ermitage: pp. Kazimierz Bajkowski z Zarudnia; Wiktor Białobrzcki, z gub. wolskiej; Antoni Rogozinski, obywatel, z Humania; Jan Smar-czyński z Tulczyno; Płotr Maj-Majewski z Płoskio-wo; K. Kowianko z gub. charkowskiej; Józef Szan-nowski, kupiec, z Homia; Jerzy Perkowski z Białej-Cerkwj; Lucyan Surowicki z Białej-Cerkwj. Palast Hotel: pp. Łaskawer Aleksander, in-żynier komunikacji, z Odessy; Józef Freysberg, ku-piec, z Koziatyna; Eugenia Ginzbreg z Koziatyna; Wiktoryja Neuman ze Skwry; Efiim Wolkowicz, ku-piec, z Mińska; Litew; Markuś Jakobsohn, obywatel,

z Łodzi; Grzegorz Flaks, kupiec, z Olesy; Michał Łachnicki, sekretarz sądu okręgowego w Krakowie; Mianat Berelsohn, kupiec, z Witebska; Samson Kahan, kupiec, z Poltawy; Mojżesz Spiwak, kupiec, z Winnicy; Abraham Bergan, kupiec, z Warszawy; Dawid Beran, kupiec, z Pińska.

Grand-Hôtel Imperial pp. Aleksander von Lang, sprawnik, ze Szwajczerii; Kurakow, inżynier; Sergiusz Wasylew, geometra, z Saratowa; Bronisław Babinski, obywatel, z Warszawy; Feliks Dąbrowski, obywatel, z Kamieńca; Wincenty Sokolowski, obywatel, z Kamieńca; Jakob Finkelsztajn; Piotr Berg, obywatel, z Petersburga; Boris Raskin, kupiec, z Mobyłowa; Jan Bernard, kupiec, z Mińska; Grzegorz Cnuberg, przedsiębiorca, z Czerkasz; Efim Rubinierajn, adwokat, z Lipowca; N. Kaplan, kupiec, z Żytomierza; Szymon Kahan, z Odesy; Jan Nazerow, kupiec, z Moskwy; Jerzy Samojłow, przedsiębiorca, z Sewastopola; Włodzimierz Iwanow, przedsiębiorca, z Riazania; Franciszek Nazimowski, obywatel z Warszawy.

Hôtel Rosny: pp. E. Wysokinska z pow. berdyuzowskiego; Wanda Koczyńska z Kalinówki; Sergiusz Skriaabin, obywatel, z Zolotonozy; Jan Wychołow, obywatel, z Rylika; Karol Jokić, obywatel z powiatu lipowieckiego; Konstanz Szezeban, sędzia śledczy, z Babrowicz; Aleksey Piwowarow, przemysłowiec, z Moskwy; Jan Iwanow, kupiec, z Kremieńczuga; Ignacy Kessler, przemysłowiec, z Humania; Timofiej Procenko, rejent, z Jekaterynawki; Wasyli Zwiernież z Wyszwysz; Stanisław Mingajko, inżynier, z Radomyśla; Szczepan Sierakowski, obywatel, z Gniezna.

OFIARY.

W Administracji „Dziennik Kij.” złożono:

Na wpłaty do uznania Tow. Dobro: pp. Karolina Jroszyńska, zamiast wieńca na grób s. p. Romana na nr. Bańskiego 15 rb. Marya i Kalikst Bądżewscy, paniecki Romana hr. Bańskiego 25 rb. Na kościół św. Mikołaja (na ołtarz św. Anto-niego) p. Jadwiga Perłowska 10 rb. Na Koto Koblet (sala zajęć) p. Jahimowska 5 rb. Na biędny do uznania Administracji „Dziennik Kijowski” p. L. G. (jako kara za nieaktowne zachowanie się) 25 rb.

Dla zapoczątkowania ofiar na chołnkę dzielnicy z przytulk Koto Koblet: pp. Lila i Olenka Czachorskie 2 rb.

Telegramy.

Od korespondentów własnych i Agencji Petersburskiej.

Wojna na Balkanach.

Rozejm.

Catynia (AP). Wojska obozujące pod Skutari, otrzymały zawiadomienie o zawarciu rozejmu.

Catynia (AP). Na prośbę Rady ambasador niemiecki zwrócił się do ministra spraw zagranicznych z propozycją zawiadomienia przed parlamentem komendanta Skutari—Hassau-Rize, iż protokół rozejmu został już podpisany.

Sofia (AP). „Mir” donosi, iż jedynie przez wzgląd na wielkie mocarstwa zgodziły się państwa związkowe na prośbę Turcji, dotyczącą zawarcia rozejmu, przed zejściem Dardanellów i Konstancynopola, aby kwestia bałkańska nie stała się kwestią europejską, mogącą wciągnąć do wojny inne mocarstwa.

Gazeta wyraża nadzieję, iż sposób postępowania zwycięzców zostanie należycie oceniony przez Europę, która powinna sprawnie i bezstronnie rozstrzygnąć wszystkie kwestie, które mogłyby zachwiać w przyszłości pokój europejski. Gazeta wyraża również niezadowolnienie z powodu wiadomości ze źródeł tureckich o dostarczeniu żywności załogom miast oblężonych. Wiadomości te przeczą artykułom pro-tokółu.

Catynia (AP). Wskutek prośby ambasadora niemieckiego rząd deleguje porucznika S-monica i podporucznika Dżurkiewicza w charakterze parlamentarzysty dla doreczenia komendantowi Skutari Hassau-Rize komunikatu ambasadora niemieckiego o rozejmie.

Wojna na Balkanach.

Wolnienie więźniów tureckich. Atyny (AP). Urzędnicy tureccy wysp Chiosu i Mitileny, którzy zostali wzięci do niewoli, zostali uwolnieni.

Królewicz czarnogórski w Salonikach. Atyny (AP). Jutro przybywa do Salonik królewicz czarnogórski Danilo.

Operacja greków. Atyny (AP). W Epirze, została zajęta Koryca. Wprowadzona została tam administracja grecka. Atyny (AP). Zajęty został w pobliżu Sirako kwateron św. Jerzego, odległy o 4 godz. drogi od Janniny.

Powitanie króla Ferdynanda. Sofia (AP). Utworzona została komisja dla opracowania programu powitania króla Ferdynanda.

Konferencja pokojowa. Sofia (AP). Delegaci czarnogórscy Mioszkowicz, Popowicz i hr. Wojewodzic wyjechali na konferencję pokojową do Londynu. Sofia (AP). Przepuszczalnymi kandydatami na delegatów na konferencję pokojową są Danew i poseł w Londynie Madzarow.

Konstancynopol (AP). W traktacie pokojowym będzie rozpatrywana kwestya przeniesienia egzarchatu bułgarskiego do Sofii.

Atyny (AP). Venizelos będzie przedstawicielem Grecji na konferencji pokojowej w Londynie.

Konstancynopol (AP). Delegaci otomscy wyjeżdżają do Londynu 27-go listopada na celu prowadzenia narad pokojowych. Trzecim delegatem tureckim będzie ambasador w Londynie—Tewfik Basza.

Białogród (AP). Według informacji „Tribuna” delegaci sprzymierzonych państw bałkańskich przed wyjazdem do Londynu zbiorą się na jeden dzień w Białogrodzie.

Białogród (AP). Jako delegaci na konferencję pokojową w Londynie wydani zostają byli przez rady ministrów Stojanow-Wakowicz, prezydent szupczyński Andro Nkolicz i pre-sel serbski w Paryżu Mlenko-Westnicz.

Gazety serbskie na indeksie. Budapeszt (AP). Minister handlu zabronił dostarczenia pocztą wydawanych w Białogrodzie 8-u gazet, w tej liczbie organu rządowego „Simowprawa”.

Włochy wobec żądań Serbskich. Rzym (AP). Północnowa „Tribuna” wy-kazuje, że Włochy powinny przeciwdziałać wszelkimi siłami uzyskaniu przez Serbię portu na morzu Adrytyckim. „Interes wloskie wy-magają tego bardziej niż austriackie”.

Konferencja ambasadorów. Wiedeń (AP). Według informacji „Frem-denblatt-u” Austro-Węgry zgodziły się na propozycję Anglii w sprawie zwolnienia konferencji ambasadorów.

Wojna a handel. Petersburg (AP). Jak donosi ambasador w Konstancynopolu, węgiel ogłoszony został za kontrabandę wojenną. Rząd Otomański odwołał zakaz wywozu zboża i bydła z portów morza Śródziemnego, położonych na południe od Makri, na wprost wyspy Rhodos.

Kandydat na prezydenta. Wiedeń (W.). Do „Polit. Correspondent” telegrafują z Paryża, iż Bourgeois skłonny jest do ubiegania się o stanowisko prezydenta re-czypospolitej francuskiej.

Dar na flotę angielską. Otawa (AP). Do parlamentu wniesiono projekt o zlozeniu przez Kanadę do dyspozycji króla angielskiego 7 milionów funtów ster-lingów na powiększenie floty angielskiej.

Z Persji. Teheran (AP). Centralny komitet „dasz-nakutubnu” ogłasza za pomocą proklamacyi, iż partya odmawia rządowi dalszej pomocy z powodu niewypelnienia zobowiązań w kwestyi przywrócenia zasad konstytucyjnych.

Z Chin. Pekin (AP). W związku z przygotowaniem chińczyków do wyruszenia w pochod na Mongolię zewnętrzną, w mieście Kaj-Chua-Czen został ogłoszony stan wojenny.

Mianowanie. Londyn (AP). Admirał Ludwik książę Balteberski został mianowany pierwszym lordem morskim.

Zmiana gabinetu w Japonii. Tokio (AP). General-gubernatorowi Kori-hi Teracuzi polecono otworzyć gabinet.

Sprawa Mongolii. Mukden (AP). Z Pekinu nadeszło rozpo-rządzenie, by władze maodzurskie zastosowały wszelkie środki ku ukrośczeniu ruchu antrosyj-skiego i mającej na celu zbrojne rozwiązanie zatargu o Chalcę agitacyi gazet. Próba mie-szańców południowej Mandżurji zbrojotowa-nia pieniędzy i towarów rosyjskich oraz ros-yskiego azjatyckiego banku speliła na niczem z powodu braku poparcia ze strony północnych mandżurów.

Zgon posła. Sztuttgart (AP). Zmarł na paraliż ser-cca poseł rosyjski Staal von Holstein.

W Korei. Seul (AP). Otrzymało wiadomość, że ko-reński general-gubernator hr. Teracuzi miano-wany został prezesem ministrów w Japonii. Upatrują w tem zwycięstwo partii wojennej. Utrzymują, że kwestya utworzenia dwóch no-wych dywizji w Korei zostanie pomyślnie roz-strzygnięta.

Wystawa samochodów. Paryż (AP). Prezydent Fallieres otworzył wystawę samochodów.

Zgon arcybiskupa Popieła. Warszawa (W.). Wczoraj o godzinie 4-ej popołudniu zmarł po dwuletniej prawie choro-

bie arcybiskup metropolita warszawski Wincen-ty Chociński-Popiele w wieku lat 87.

Teofil Wincenty Chociński-Popiele urodził się d. z lipca 1838 roku we wsi Czaple Wielkie w po-woje miechowski, ziemi kieleckiej, uczęszczał pierwotnie na kursa prawnicze w Warszawie, w r. 1845 wstąpił do seminarjum w Kielcach, a w trzy lata później, 5 sierpnia 1849 roku przyjął święcenie kapłańskie. Następnie kształcił się jeszcze w aka-demii rzymskiej Sapientia, gdzie uzyskał stopień doktora teologii. Był kolejno kanonikiem krakow-skim, profesorem i wiceprezensem seminarjum kie-lckiego, a w roku 1862 powołany został na rekto-ra akademii duchownej. W 1863 r. mianowany zo-stał biskupem w Piecku i doprowadził tam w krótkim czasie do ładnego oddawania nieuregulowa-nych spraw tej dycezyi. Od 1866 do 1875 r. przebu-wał w Nowogrodzie na zastaniu, skąd wrócił jako biskup kujawski i kaliski do Włocławka. Dnia 15 marca 1883 r. mianowany został arcybiskupem metropolii warszawskiej. Drukami ogłosił „Żywot Chrystu-sa”. (Przyp. Red.)

Sprawdzenie pełnomocnictw poselskich. Petersburg (W.). Dokonano sprawdzenia pełnomocnictw posłów. Mandaty wszystkich po-słów-polków, za wyjątkiem Jagielly uznano za nieulegające kwestyi i zatwierdzono. Do wy-działu ósmego, sprawdzającego wybory w War-szawie, wchodził powstanie Szwajcicki i Bańkow-ski. Na wybór Jagielly złożono i protest.

Wybór ten uznano za sporny, wobec czego wydział za pomocą losowania rozpadł się na 3 pododdziały, przyczem do pododdziału sprawdzającego wybór Jagielly nie wszedł żaden po-lak. Kwestya zostanie wyjaśniona w przyszłym tygodniu.

Petersburg (W.). Październikowiec Kow-zan, którego nadzwyczaj zainteresowały wybo-ry w Warszawie, wyraził w prywatnej rozmow-ie zdanie, że wybory Jagielly powinny być skasowane.

Petersburg (AP). Wydział Domy uznały za prawidłowe wybory: od ludności wojsko-wej obwodów wojaka amurskiego i ussuryjskie-go od ludności kozackiej obwodów kubańskiego i terkijskiego i gub. czarnaomorskiej, od ludności rosyjskiej gub. kowieńskiej i od ludności nierosyjskiej gub. wileńskiej, z Petersburga, od gub. i mińskiej, piotrkowskiej, archangielskiej, wołyńskiej, saratowskiej, tobołskoj, astrachan-skiej, woroneńskiej, kazańskiej, kurlandzkiej, mę-skiej, plockiej, symbirskiej, tomskiej, li-łandzkiej, olonieckiej, pskowskiej, siedleckiej, charkowskiej, lomżyńskiej, riaziańskiej i tam-bowskiej

Petersburg (W.). Protest z powodu wy-borów Zamysłowskiemu odrzucono. Wybory za-twierdzono.

Stosunki partyjne w Dumie. Petersburg (W.). Przyczyną szczegó-l, charakterystyczny wrogiej stosunek prawicowców względem październikowców, w jednym z wy-działów znaczne szanse obrania na prezesa po-siadał październikowiec Lütz. Wobec tego prawicowcy głosowali na konst.-demokratę Sze-panowa, dzięki czemu został on obrany.

Delegacja do Rumunii. Petersburg (AP). Udali się do Rumunii koleją Warszawsko-Petersburską w celu dorę-żenia królowi rumuńskiemu berla feldmarszał-kowskiemu: Wielki Książę Mikołaj Michajłowicz, general-adjutant baron Meyendorff, general-ma-jor świty książę Bagration-Muchranski i figel-adjutant hr. Totleben.

Odrzucenie skargi. Petersburg (AP). Senat odrzucił skargę kasacyjną książę Sperskiego i Sawickiego oraz organisty Lichnerowicza, skazanych przez wileńską izbę sądowną na uwięzienie w twierdzy na różne terminy za przyjęcie prawosławnej na lono Kościoła katolickiego i za udzielenie jej ślubu z katolicem.

Sprawy finlandzkie. Wybory (AP). Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi przy petersburskim sądzie okręgowym i wiceprokurator prowadzą śledztwo w sprawie naruszenia przez hołgerichtu pra-wo o równouprawnieniu rosyjan z finlandzki-mi. Celownictwo hołgerichtu nie przyjęło awizacji. Na śledztwo stawili się prezydent bołgerichtu Malin.

Petersburg (AP). Pod przewodnictwem sekretarza stanu odbyło się posiedzenie, na którym omawiano sprawę o przyłączeniu do gub. petersburskiej parafii kühwenpskiej i no-wokirkowskiej. Nic stanowczego nie postano-wiono.

Halangtors (AP). Wskutek defraudacyi dyrektora Ferenings—banku Idmana, bank ponosił 4 mil. marek straty, nie licząc strat osób prywatnych i przedsiębiorstw.

Napad na pocąg. Rostów nad Donem (AP). W odległości 15 wiorst od Rostowa na pocąg pocztowy Nr 4 kolei Władykauskiej napadli zbrojnicy. Trzej pasażerowie ranni. Zrabowano 55 tys. rubli i platnikowi T-wa Paramonowich, który przylem został zraniony.

Z lotnictwa. Sewastopol (AP). Podczas wylotów na polu Kaczyńskim zerwały się lotnicy Rudin i Komajew. Aeroplany zostały uszkodzone. Lot-nicy nie doznali żadnych obrażeń.

Nowe konsulaty.

Petersburg (AP) Minister spr. zagr. wniósł do rady ministrów projekt utworzenia pięciu konsulatów: w Buenos-Ayres, Pittsburgu, Pen-sylvanii, Honolulu, Nomic i Siatli na Alasce.

Skazani reaktorów.

Petersburg (AP) Izba sądowa skazała re-aktora gazety „Newskaja Zwiezda” na 2 lata twierdzy za artykuł pod tytułem „Uciennianij Klas”, w którym upatrzone podżeganie jednej, części ludności przeciw drugiej. Redaktorze-wie gazety „Zwiezda” Baraszow i Jermakow na mocy art. 129 skazani zostali: pierwszy na 2 i pół mies., a drugi na 6 miesięcy twierdzy.

Petersburg (AP) Sąd okręgowy skazał redaktora „Now. Wrem.” Saworina na karę 25 rb. za wydrukowanie bez pozwolenia cenzu-ry nadwornej opisu poświęcenia cerkwi Fiedo-rowskiej Matki Boskiej w obecności Ich Cesar-skich Mości.

W sprawie ubezpieczania robotników.

Petersburg (AP). Pod przewodnictwem ministra przemysłu i handlu odbyło się pierw-sze posiedzenie rady w sprawie ubezpieczania robotników.

Z Sądów.

Odesa (AP). Sąd wojenno-okręgowy po rozpatrzeniu sprawy kapitana Kozurina oskar-żonego o to że nie zarządził środków ostrożno-sci podczas ćwiczeń w strzelaniu w Jalcie wskutek czego zabita została przejeżdżająca podówczas parostatkim Mucielewa, wydał wy-rok skazujący Kozurina na 3 miesiące odwa-achu i na ograniczenie w prawach służbowych. Postanowiono poczynić starania u Najjaśniej-szego Pana o złagodzenie wymiaru kary do jednego/miesiąca.

Petersburg (AP). Izba sądowa odrzuciła skargę apelacyjną redaktora gazety „Sinij Zurna” skazanego przez sąd na 25 rubli kary i 3 dni aresztu za umieszczenie bez zezwolenia cenzury fotograficznych reprodukcji zabwa-ciel ofiarowanych przez kamczatkijskiego mieszczanina Nestora Cesarzewiczowi Nastepcy Tronu.

Ekaterynosław (AP). Sąd wojenno skazał 8 ludzi należących do bandy rabustów na karę śmierci. Dwie kobiety uniewiniłono.

Narada przedstawicieli miast.

Petersburg (AP). Komisya przy Cesar-skiem T-wie techniczemu zwołuje w dniu 1-y m. grudnia w Petersburgu naradę przedstawicieli miast w celu naradzenia się nad kwestyami dotyczącymi urzędzenia wszechrosyjskiej wysta-wy popierania rozwoju miast.

Zjazd właścicieli ziemskich.

Petersburg (AP) Rada zjednoczonej szla-chty uzyskała pozwolenie na zwołanie w Moskwie wszechrosyjskiego zjazdu właścicieli ziem-skich, na którym ma być omówiona sprawa połączenia ziemian na gruncie interesów rolni-czych, jako też ma być opracowany projekt odnośnej ustawy.

Z ostatniej chwili.

Od Korespondentów Własnych i Agencji Pe-tersburskiej.)

Wojna na Balkanach.

Sprawa portów adrytyckich. Paryż (W.). Z Białogrodu donoszą, iż rząd serbski miał jakoby oświadczyć postowi angielskiemu, że sprawę portów adrytyckich podda sądowi mocarstw.

Zobowiązanie króla Ferdynanda.

Sofia (W.). Król Ferdynand zobowiązał się podobno nie potwierdzać traktatu pokojowe-go, jeżeli Skutari nie będzie przyznane Czarnogórze.

Układy grecko-tureckie.

Wiedeń (W.). Do „Frankfurterzeitung” donoszą z Konstancynopola, że Grecya zamie-rza zawrzeć z Turcyą osobną umowę i prowa-dzić osobno rokowania pokojowe. Według pogłosek, wiedeński ambasador turecki Hilmi-basza otrzymał pełnomocnictwa na prowadzenie układow z Grecyą.

Żądanie trójprzymierza.

Paryż (W.). „Petit Parisien” donosi, że przedstawiciele trójprzymierza zażądali od Czarnogóry zrzeczenia się portu San Giovanni di Medua.

Rząd albański.

Valona (W.). Ukonstytuował się prowizoryczny rząd albański.

Zaprzeczenie.

Atyny (AP). Zaprzeczają tutaj wiadomości z Bukaresztu, jakoby władze greckie w Macedonii dopuszczały się nadużyć nad kucowałachami.

Głosy prasy węgelskiej.

Budapeszt (AP). Gazety opozycyjne stają w obronie opozycyi przeciwko zarzutowi Tiszy,

jakoby ta miała podburzać Serbię. „Mądzi Arklap” pisze, iż opozycya obowiązana jest protestować przeciwko wojnie, której można uniknąć. „Budapest” pisze, iż polityka pre-stygić u doprowadziła do tego, iż pokój wisi teraz na włosku. Rząd przygotowuje naród do niepopularnej wojny, znośząc konstytucyjną

Zatarg grecko-bułgarski.

Sofia (W.). Władze greckie w Salonikach zażądały od generała bułgarskiego Todorowa opuszczenia wraz z wojskiem Salonik.

Koncentracya armii greckiej.

Atyny (W.). Koncentracya wojska greckiego pod Janną ukończono. Grecya przygoto-wuje się energicznie do zdobycia miasta szturmem.

Pożyczka serbska.

Białogród (W.). Rząd serbski stara się energicznie o pożyczkę 20 milionów franków.

Zatarg Serbsko-Austriacki.

Wiedeń (W.). „Reichspost” pisze, że przesilenie zastrzyło się bardzo z powodu ogłoszenia przez kupiectwo białogrodzkie bojkotu towarów austriackich. Coraz widoczniejsza jest postawa zbrojna Serbii względem Austrii. Serbowie wystawili na wybrzeżu serbskim Dunaju baterję armat. Zwieziono wszystkie materiały wojenne, zdobyte przez serbów na turekach.

Budapeszt (W.). Pomimo pozornego braku ważnego powodu i wbrew zapatrywaniom optymistycznym prasy wiedeńskiej, węgelskie koła polityczne uważają sytuację za krytyczną.

Stanowcza decyzya.

Warszawa (W.). Wiedeński korespondent „Kuryera Warszawskiego” dowiaduje się z naj-pewniejszego źródła, że stanowcza decyzya w sprawie Serbii nastąpi bardzo prędko, w każ-dym razie przed świętami Bożego Narodzenia. St. Stanowczy krok przeciwko Serbii nastąpi natychmiast po przyjęciu przez parlamen-tu austriacki i węgelski projektu praw wyjątkowych na wypadek mobilizacyi.

Zgon Arcybiskupa Popieła.

Warszawa (W.). Arcybiskup Popiele dożył do 50-lecia biskupstwa, którą jeszcze przyto-mny obchodził w piątek po mszy, lodprawionej obok pokoju chorego. Arcybiskup komunikował się, długo się modlił i przyjmował zyczenia od kapituły. Wczoraj rano nastąpił nagły upadek działalności serca. Zgon nastąpił o g. 3 m. 10 wieczorem.

Warszawa (W.). Kapituła na posiedzeniu przedpogrzebowem wybrała komitet pogrzebo-wy, do którego weszli kanonicy „ks. Chelmicki jako przewodniczący, regens seminarjum ks. Gall i regens konsystorza ks. Bączkowski.

Ciała zostało zabalsamowane i będzie wystawione w słońcu pałacu arcybiskupiego przy ul. Miodowej. We środę odbędzie się prze-niesienie do archikatedry, we czwartek pogrzeb w archikatedrze, w podziemiach. Spodziewany jest udział wszystkich biskupów krajowych i delegacyi dycezyalnych.

100-na rocznica.

Kraków (W.). Odbyło się uroczyste na-bóżeństwo z powodu 100-cj rocznicy urodzin znakomitego zwartychwstańca ks. Kajsiewicza, na którym obecnych było wiele wybitnych osób.

Z rady narodowej.

Łwów (W.). Rada narodowa na posie-dzeniu pod przewodnictwem Tadeusza Cienkie-go uchwaliła tekst odezwy, która ma być ogłoszona z powodu sytuacji obecnej, oraz zarzys zjednoczenia narodowego.

Z Towarzystwa lekarzy i przyrodników polskich.

Petersburg (W.). Na zebraniu Tow. lekarzy i przyrodników polskich, poświęcone pa-mięci prof. Jana Ptaszyckiego przybył poseł do Rady Państwa Wasilijew, w charakterze dele-gata Tow. słowiańskiej jedności naukowej. Obecni byli ks. biskup Cieplak, general Rylke, Gluzer, Święcicki, Babiński, Puttkamer i Ciunelis. Przemawiali Ziemiański, Załeski i Wasilijew; ostatni podkreślił zasługi naukowe Ptaszyckiego, dowodząc konieczności zjedno-czenia słowian na polu naukowym.

Dokoła Dumy.

Petersburg (W.). Na zebraniu wspólnem opozycyi z udziałem Harusewicza i ks. Maciejewicza postanowiono poprzeć projekty praw kadetów o wolności sumienia, prasy, związków, zebrań i równości obywatelskiej. W sprawie projektu powszechnego prawa wyborczego decyzja jeszcze nie zapada.

Petersburg (W.). Wśród posłów opo-zycyjnych toczą się ożywione debaty w sprawie sposobu reagowania na nadzucya wybor-cze. Jedni uważają za wystarczającą nagłą in-terpelacyi, inni, wskazując na nadmierną obf-tość materiału uważają za konieczny wybór parlamentarnej komisji śledczej, która wskaze również na niedokładności procedury wybor-czej, która daje pole władzom do wywierania presyi.

MIRACHITYKOM

skrofulicznym, i słabym dzieciom dawajcie „Bomale” z wapnem”. Najlepiej z mlekiem. Wprowadzone w ten sposób wapno przyswaja szybko nawet słaby organizm.

„Bomale” z wapnem” wzmacnia kćści i ściegna, wzmacnia muskulaturę, odżywia mózg i nerwy, wzmacnia apetyt i dopo-maga do racjonalnej przemiany materii. Ządajcie we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Biomale jest ogólnie dostępny pod względem ceny: Są puski po 85 kop. i po 1 rb. 50 kop. 4895

W magazynach mód i galanteryi

Domu Handl. Br. N. i M. Lepejko

Kreszozatyk 40, telefon 26-63.

Lwowska Nr 4 (Sienny targ), telefon 22-42.

NA SEZON BALOWY

Otrzymańo we wspaniałym wyborze

Ostatnie nowości Paryskie w szafkach i sukienkach.

Geny stałe.

ARDINE

WYKWINTNY LIKIER

Magazyn Obuwia

W. Burk

Został przeniesiony z Kreszozatyku Nr 37 do obszerniejszego lokalu

Kreszozatyk Nr 41

tam, gdzie mag. Iłdrzyżska.

Nigdzie żadnych filii nie posiadamy i prosimy nie łączyć naszej starej firmy z nowo utworzoną w naszym poprzednim lokalu, która imituje siebie D. „W. BURK”.

Zamówienia są przyjmowane jak poprzednio przez krajowych specjalistów. Zam. ewocujemy klientom wysyłaćmy pocztą.

BALSAM APTEKARZA THIERRY

przy złem trawieniu i towarzyszących mu objawach, jak odbijaniu, zgadze, pełności w żołądku, zanarciu, wzdęciu, kwasow i p. należy przyjąć na kawalku cukru 30 do 40 kropli prawdziwego „Cudownego Balsamu” aptekarza Thierry, dla uspokojenia bólow żołądkowych, wzmocnienia żołądka, wydzielenia śluzu, a także dla stłumienia kaszlu.

Zielony znak ochronny w postaci zakonnicy.

Wysyła się 12 butelek mniejszych lub 6 większych za 5 rb. Dostać można we wszystkich większych aptekach—Zamówienia i przekazy pieniężne należy adresować do firmy: 4528

WŁADYSŁAW HOFFMAN i S-ka Warszawa, Zielna 46.

**BLUZI-SZIAFROCZKI
SUKNIE-KOSTJUMY
PŁASZCZE**

**BIELIŻNA DAMSKA
CAŁE WYPRawy
GALANTERJA**

NA GWIAZDKĘ PODARKI
PIĘKNE I PRAKTYCZNE
W DZIAŁACH: WEŁN, JEDWABI I BAWELN
PO CENACH WYJĄTKOWO NIZKICH
POLECAJĄ

BRACIA JABŁKOWSCY
WARSZAWA, BRACKA 23

(PROBY, KATALOGI, KOSZTORYSY BEZPŁATNIE)

**AKCYJNE TOWARZYSTWO
GRAMOFON**

Kreszatyk № 19 wprost Ratusza
FILIA KIJ WSKA

Posiada kompletny repertuar polskich płyt i wielki wybór gramofonów z trąbami lub bez.
GRAMOFONY AMOR

Zawsze były i pozostały pierwszymi, zawiązującą reprodukowaniu melodyi bez zarzutu, mechanizm
wyjątkowej trwałości (10-letnia gwarancja fabryczna)

WYSTRZEGAJCIE SIĘ NAŚLADOWNICZTŹ

Fawdziwy amerykański gramofon posiada 4 marki
„PISZĄCY AMOR”
Żądajcie katalogów gramofonów i płyt w języku polskim
bez latnie.

Ułgowa sprzedaż na raty

**Siekacze
Szarpacze
Rozdrabiacze
Śrutowniki
Gniotowniki
Śrutowniki-Gniotowniki
Młynki do kości**

oryginalne **BENTALL'A**
POLECA

Alfred Grodzki
Warszawa, 33, Senatorska.

liu. rowane katalogi wysyłane są na żądanie gratis i franco.

Maszyny do przyrządzania paszy
największej angielskiej fabryki

BAMFORDA

Sieczkarnie, śrutowniki Rapid zwykłe lub kombinowane z gniotownikami, siekacze, rozdrabiacze do kuchów i gniotowniki do owsa nie kosztują drożej, niż inne, gorsze wyroby. Dlatego radzimy rolnikom nie kupować byle czego przed obejrzeniem u nas (Młoda 4) w nowej wielkiej hali

STAŁEJ WYSTAWY

MASZYN BAMFORDA.
WIAŁNIE ORYGINALNE CLAYTONA.
PAROWNIKI

„NOWA REFORMA” — „GOSPODARZ”
najpraktyczniej urządzone, parują najszybciej i najdłużej trwają
SORTOWNIKI DO ZIEMNIA-OW. IŁOZCZKI

Cenniki i opisy darmo.

TOW. AKC.

T. Kowalski i A. Trylski
Warszawa, Młoda 4. Wilno, 5 to Jerska 32.

Ostrzeżenie!

Z powodu ukazania się Jednoznacznych nazw
nasza pierwsza w sprzedaży
ekonomiczna lampa

„D-r Just Wolfram”
z elastycznym drutem
przemianowaną została na

„TUNGSRAM”
i rzeczy- 70% oszczędności
wiście daje

nie boi się wstrząszeń i świeci się w każdej pozycji.

Sprzedaż w lepszych magazynach elektrotechnicznych.
Wyrabiają się od 10 do 1000 świec. Zjedn. Tow. Akc. Lamp żarowych i Elektryczności w Ujpest. 5257

Tow. Akc. Wł. A. Doliński
KRESZCZATYK 22.

FILIE: Kozłatyn i Aleksandrówka Kijowskiej gubernii
WYŁĄCZNI REPREZENTANCI PIERWSZORZĘDONYCH FABRYK.

Ruston, Proctor & Co
Lokomobile, lokomotywy drożne i do orki, młocarnie parowe zbożowe i koniczykowe.

Rud. Sack Pługi, siewniki rzędowe i wielorzędowe pielniki i przerywacze do buraków i zboża.

Perkun Motory naftowe stałe i lokomobile nowo ulepszone, ekonomiczne i prawie bez dymu.

R. A. Lister & Co Wirówki angielskie do mleka, łatwe do użycia, lekkie w ruchu, wyborne w działaniu, pięknej formy.

M. Wolski i Sp. Młocarnie konne, kietary, sieczkarnie bębnowe.

Sieczkarnie i siekacze **Benthalla, Clayton i Röbera.**

Ciesząc się uznaniem: Ekstatypatory, kultywatory „Ataman”, przynacze do par, pielniki, bronny stalowe etc.

WŁASNEJ FABRYKI.

Fabryka Wyrobów Metalowych
DOM HANDLOWY
M. Bukowiński i L. Dyakowski
w KIJOWIE.

Latarnie żarowo - naftowe

„LUNA”

Najnowszej konstrukcji
Efektowny wygląd
Duża siła światła
Mały rozchód nafty
Nader łatwa obsługa
Długotrwała sprawność.

Cenniki gratis — franco.

Adres: Kreszatyk № 5. Telef. 9-27 i 25-15
Telegraficzny „Embu — Kijów”.

W polskim magazynie naczyn gospodarskich
St. Powrozińskiego Kijów, Kreszczatyk № 45.

Lampy, porcelana, szkło, wyroby brązowe, niklowe, platerowane. Na czynia niklowe, Stalowe emaliowane naczynia nlepekające, aluminiowe, Kamienne, fajansowe i szklane. Angielskie łożka, umywalki, magle, wyzmaczki, maszyny do mięsa, żelazka, tace, maszyny do kawy, samowary, łyżki, noże, widelce, scyzoryki i nożyceki z najlep. angielsk. stali

OTRZYMANO PRZENOŚNE UDOSKONALONE

PIECE do ogrzewania i osuszania mieszkań bez dymu i śwedu

Maszynki Amerykańskie do lodów.
BRZYTWY ANGIELSKIE.

Kuchnie spirytusowe i naftowe i wiele innych przedmiotów do gospodarstwa domowego.

WYŚMIENIĆ W SMAKU

KONIAK IMPERIAL

ŻAŁAĆ WSZĘDZIE!

Polskie Biuro Leśne

Ks. Dziesiąt Lubomirski i S-ka, Warszawa Żorawia 22
Urządzenie gospod. leśnych, inspekcje i taksonomy leśne. Komisja sprzedaż lasów. Nasiona i sadzonki leśne

Magazyn Towarów Futrzanych
P. M. DOBRECOWA

Kijów, Michałowska Nr 7. Telefon 25-54.

Poleca w wiel-towary futrzane, gotowe męskie i damskie rzeczy futrzane, dochy, gorzetkim wyborze wanie i wyprawa futer dokonyw. się we własnej pracowni. Szezalny oddział dla przyjmowania obafaluntów, okryć damskich. Magazyn zaopatrzony w wielki wybór najrozmaitszych jedwabnych towarów krajowych i zagranicznych firm, sukno, plusz i aksamit. Co do wyboru i gatunku towarów — prosimy się przekonać.

NIWA SŁOWACKA
Gwarancja zerobku 50 Rs. mieszając. Usługę zastępowania zasada swądą na rok rok przez nas gwarancjonowaz. Wszelkie warunki towarów toż samow. Towarowa prospekt na żądanie, załączając kartę.

POWAZYSTWO MASZYN DO WYŻANIA
THOMAS H. WHITTYCK-KUNAU i Ko.
Petersburg, Newada 4 37 315

**najlepszy dach
Ruberoid**

Przedstawiciel i skład T. wa Ruberoid. Inż. M. KLIGMAN Kijów, Aleksandr. 45 (wpr. Chateau) tel. 13-24. Fabr. izol. oddz. inż. I. Guzik 11

Skład maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych Stanisława Targońskiego w Buszynie. Posiadając znaczny zapas najnowszych i najczęściej używanych narzędzi rolniczych i maszyn dostarcza takowe niezwłocznie na zamówienie listowne. Katalogi na zapotrzebowanie. Adres dla listów: Raehny, Stanisław Targoński, skład maszyn. Dla depesz. Targoński Raehny. 15

Na dogodnych warunkach.

Otrzymano Ostat. Modele:
Fortepianów, Pianin, Fisharmonii
Ferstera, Ibacha,
Tiumera, Korona
Automatyczne i elektrycz.
pianina najnowszej konstrukcji.

Wynajem-Zamiana | Odnowianie-Strojenie

Na składzie fabrycznym 4503

SZUSTER i S-KA
Kreszatyk № 50
Telefon 30-98.
Oddziały: Moskwa — Odesa — Ryga — Orenburg.

Sprzedaż na raty.

Fabryka i preparat. chemiczn. mydeł
Magistra Alberta Zejdlia w Kijowie
Farmac. Doroboz. 6.

POLECA:

Mydła toaletowe co do gatunku bez współzawodnictwa, odznaczają się delikatnym i przyjemnym zapachem.

Mydło do bielizny w najwyższym gatunku bez domieszek, 30%-50% oszczędności w stosunku do gatunków podrzędnych

Mydłany proszek wygodny w użyciu i oszczędny przy wygotowywaniu, praniu bielizny i firanek, przy myciu podłóg, schodów naczyn etc. Szybko wchodzi do ogólne go użytku.

„Mydło zielone” dla celów medycznych i technicznych, także jako środek do tępienia pasożytów na drzewach owocowych, dekoracyjnych i krzewach.

Farbka do bielizny w płatkach łatwo rozpuszczająca się w wodzie, co do gatunku bez współzawodnictwa.

Farbka do bielizny nycy woreczkach, nie rozpuszczająca się w wodzie lecz dodająca białości bielizny ładny odcień.

Żądać wszędzie

WERIHOFENSKIE
TORMENTILOWE MYDŁO

Piegi, przyszcze, wągry mokre i suche liszaje, swędzenie, krosty i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry leczy i usuwa najradzykalniej rozpozważnione i uznane przez powęgi lekarskie

MYDŁO ks. KNAIPPA.

ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚCI.
Użenie i Szybkie wyeliminowanie za pomocą Cigarettek
2 fr. pudełko. We wszystkich wielkich aptekach i 20. r. St. Lazare. PARIS
Wymagaj podpisu „J. ESPIC” na każdej cygarecie.

Magroda pierwsza i Medal Złoty na Wyst. Międz. w Brukseli 1910 r.

Silniki i lokomobile „COMPACT”
opalinowe
zakładów MOESA w Waramem w Belgii.
Wolnobieżne, wyregulowane do elektryczności, nadają się do rolnictwa i przemysłu.
Przebież 1000 w użyciu.

W lokomobilah silniki są szczerlinie zamknięte. Gwarancja dwuletnia.

Przedstawicielstwo na Królestwo Polskie, Litwę i Ruś
Konecny i Podgórski Inżynierowie
Warszawa, Żorawia 24. tel. 215-23, teleg. Konepo-Warszawa. Na żądanie cenniki i kosztorysy bezpłatnie. 3417

San-Remo. Pensjonat Lindenhof cały rok otwarty. Piękne położenie nad morzem, ogród, centr. ogrzew. Kuchnia wysmien. Korespondencja polska, franc. i niemiecka. 5245

„JUROKSIL”
bez chlorku, bez stady sam pierze bielisz bez mydła. Po gozinnem gotowaniu otrzymuje się bielisz przedziwnie białości. Żądajcie wszędzie. Paczka 20 kop.

Południowo - Rosyjsk. T. wa Handlu Towarami Aptecznymi w Kijowie. 5498